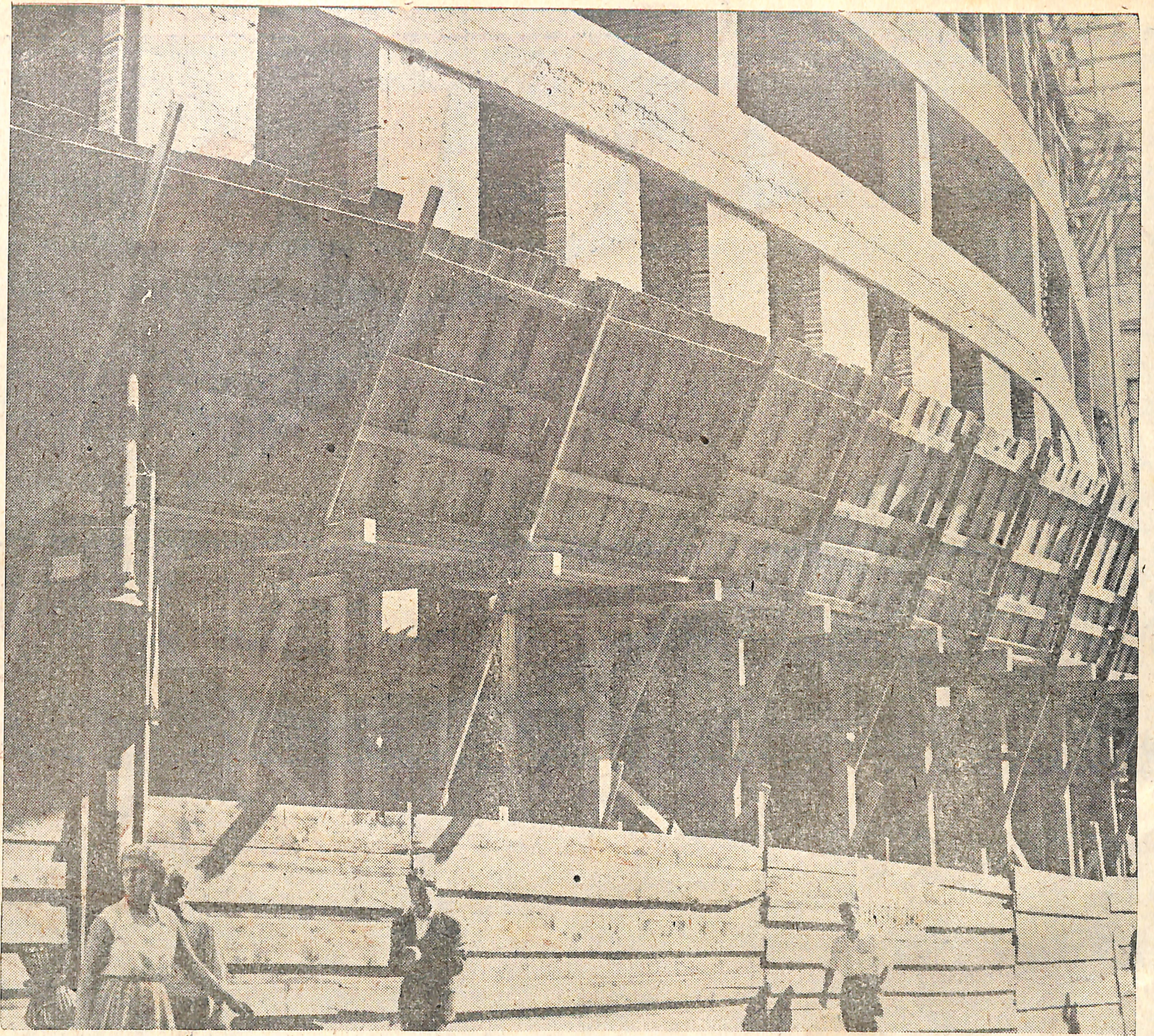

— Ben. size Ata'nın ruhunu çağırmayalım demedim mi?.

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

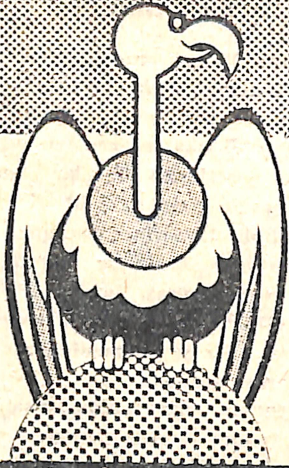
12 Haziran Çekilişinde:
20 APARTMAN DAIRESI
2 ADET 100.000 TL.
30 ADET 5.000 TL.
200 ADET 1.000 TL.
ve 10.000 talihliye
çeşitli para ikramiyeleri
cem'an
2 MİLYON

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Faal - 1836 - 53

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rıfat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 36
5 Nisan 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Babaların Günahı!

BİZ öğünen millet değiliz. Yoksa, yılın üçyüz altmış beş günü zafer bayramlarımıza yetmez. Fransızların, İngilizlerin, İtalyanların adlarını heykelleştirdikleri kahramanlar, bizim tarihimizin meçhul askerleridir.

Ama, Çanakkale'yi unutmadık. Kırk yıllık bir gecikmeden sonra bile olsa, arkasına göğün mavi kadifesini çekmiş, önüne denizin mavi atlasını sermiş bir anıt yükseldi. Bu anıtı, taşın, toprağın, çeliğin hamurundan önce, arûzun altın örsünde kelimeleri döğe döğe Mehmet Âkif yaratmıştır:

Sana şayeste olan makberi kimler kazsın?
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın!

Tarihe sığmayan bu dev, Çanakkale topraklarına sığan Mehmetçikti!

Çanakkale'ye biz yalnız Mehmetçiği gömmedik. Orada bir... bütün fakülteleriyle bir üniversite yatıyor!

Bugün çektiğimiz büyük acıların çoğu, o ölçüler aşan kaybın sonucudur: Cumhuriyet, Meşrutiyetin genç aydınlarından ,bu savaşlar yüzünden tüm yoksun kaldı!

Atatürk'ün her bulduğu yarı aydın genci niçin kalbine bastığını, Çanakkale'yi düşününce daha iyi anlarız.

Çanakkale, iki ordunun çarpıştığı bir savaş değildir. Orada, ruh ile madde boğuştu: Deniz devlerinin yağdırdığı şarapnelleri elimizin tersiyle geri çeldik!

Mustafa Kemal'in adı, ilk defa bu savaşların kanlı şafağında altın bir kılıç gibi parlamıştır...

Aradan bunca yıl geçti: İnönü zaferleri, Sakarya savaşları, Dumlupınar akınları, İzmir kurtuluşu hep o mutlu günden sonradır... Ama hiç biri, onun gönülden gönüle aktarılan şanlı hâtırasını gölgeleyemedi.

Çanakkale zaferi, elbet sınırlarımız içine zor sığan bir Türk bayramıdır. Ama, yıllar yılı, üniversite gençliğini, bu törenin haklı öncüsü görüyoruz: Orada, bir şehitlik değil, bir toprak altı üniversitesi ziyaret ediyorlar!

Bu yıl da, İstanbul limanından, o üniversiteliler şehitliğine bir gemi kalktı. Çiçekler, çiçekler, çiçekler yığılacaktı o topraklara... Çiçeklerden güzel, çiçeklerden taze gönüller dile gelecekti o topraklarda...

O toprakların altında yatanlar, üstünde gezen kardeş ayakların sesiyle ürperecek, kafa taslarının göz çukurlarından etsiz yanaklarına mutlu yaşlar akacaktı...

Ne oldu?.. Olanları gazetelerde okudunuz!

Şimdi suçlular aranıyor: Rakı şişelerini ağızlarına dikmiş sarhoş fotoğraflar incelenerek, dizine yatmış başı parmaklariyle tarayan öğrenci kızlar soruşturularak, belki de devlet kasasından aldığı yardımı poker masasında eriten kumarbazlar adlandırılarak suçlular aranıyor...

Yazılanlara, söylenenlere bakarsanız valilik suçludur, kaptan suçludur, gemi adamları suçludur... Teşekkür ederiz hepsine: İyi ki, İskambil kâğıdını, rakı şişesini, ipek çorabı, naylon donu suçlu göstermiyorlar!

Suçlu!.. Ya onları doğuran analar?.. Ya onları büyüten babalar?.. Ya onları okutan hocalar?.. Ya onları yetiştiren cemiyet?.. Ben, sen, o... Suçlu değil miyiz biz?

Çanakkale şehitleri, Namık Kemal'i okuyarak ölümün üstüne yürümüşlerdi:

Yâre nişandır tenine erlerin,
Mevt ise son rütbesidir askerin,
Altı da bir, üstü de birdir yerin,
Arş yiğitler vatan imdadına!..

Kadeş yolcularının sarhoş hâfızalarını kazıyınız: «Rakı şişesinde balık olsam!» dan başka hangi şiirin kılçığını bulabilirsiniz?

Bir kitap vardır, değil mi?.. Adı ne kadar bu olay için: Babaların Günahı!

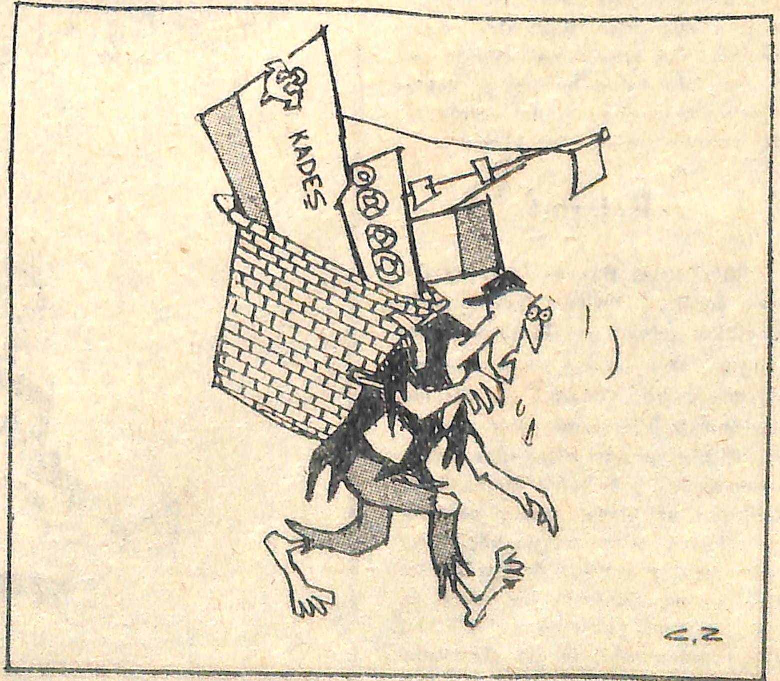
Yusuf Ziya ORTAÇ

Unuttuklarımız!

Biz, unutkan milletizdir. Unuturuz: İyilikleri unuturuz, kötülükleri unuturuz. Dostlukları unuturuz, düşmanlıkları unuturuz. Hattâ (aman neme lâzım, belki yazması suçtur) daha dün çektiklerimizi unuturuz!

Demin, elimdeki gazetede, otobüslerde unutulmuş eşya listesini okuyordum: El çantası, sefertası, şemsiye, eldiven, kitap.... Eh, haydi bunları hoş görelim, dalgınlık bu, yorgunluk bu, unutulur... Ama, listede yağmurluk da var, gözlük de var, dolma kalem de var, hüviyet cüzdanı da var. Bunlar nasıl unutulur, aklım almıyor doğrusu.

Hayır, hayır, bu kadar unutkanlık iyi değil... Korkarım, bu unutkanlık biraz daha artarsa, biz yaşadığımız dünyayı unutacağız ve asıl fenası, dünya da bizi unutuverecek!

Küfelik!

Güle Güle Selim Bey

İnsanları galiba lâf yıkıyor, amma dünyanın en mânasız lâfları... Bir adamı görürsünüz, kale gibi muhkemdir, manastır kapısı gibi sağlamdır, gemi arslanı gibi gösterişlidir ve dersiniz ki sonsuz gafletinizle: «Dünya yıkılır, bu adam yıkılmaz»... İşte Selim Sarper öyleydi dış görünüşçe... Hakkında mırıltılar dolaşırdı, kimin hakkında dolaşmaz ki... Politikacılar onu fazla «idareci», memurları onu fazla «idaresiz» bulurlardı.. Herkesi memnun etmek güç...

İhtilâlden sonra nice rüzgârlara dayanmıştı... Önce «büyük bir şansa» dayanmıştı, başka şeye değil... Otuz sene süren bir şansa!.. Kademeleri atlamış adamdır Selim Sarper... Birden sefirliğe fırlamıştır, etapları yakarak. Birden Vekilliğe fırlamıştır gene etapları yakarak... Hariciye Vekillerimiz evvelâ şanslı oluyor, sonra... Sonrasını pek düşünmiyelim!

Şu bakımdan şanslı adamdı en çok: Herkes bir mevkie ulaşır bir şey yapmadan belki, fakat şöhrete az kişi ulaşır bir şey yapmadan iyi veya kötü tarafından... Selim bey bana Juliette Greco'nun bir sözünü hatırlatıyor: «Hiçbir şey yapmadan meşhur olmuştum...» İnsan çocukluğundanberi bir Sarper adı duyar... «O... O esaslı.. O.. O.. Muvaffak olmuş adam... O, o tuttuğunu koparır... O, o ecnebilere bile empoze etmiştir...» Ne yapmıştır, ne de muvaffak olmuştur diye eşelerseniz, eşelemenize ömrünüz yetmez, başkalarının ömrü de!

Şimdi iklim değiştiriyor Selim bey: Dışişleri Bakanıyken unuttuğu iç işlerine... Onun İstanbul Milletvekili olduğunu İstanbullular bile yeni öğreniyorlar galiba.. Değil mi İstanbullular?..

Güle güle Selim bey, güle güle... Çok fazla servetin zararı olduğu gibi çok fazla «idareciliğin de» zararı oluyor... Tek köşe olmak eninde sonunda daha rahat hayatta... Sekiz köşeli olmak güç... Hangi dolulukla doldurursun sekiz adet köşeyi?..

Reform!

Millî Eğitim Bakanı İncesulu demeç verdi... Devlet Tiyatrosunda büyüüük reform yapılacakmış... Sevindik... Her reform ilânına seviniriz biz zaten... İlândan da ötesine sevinmeyiz... Reformun bir maddesi: Bütün yabancı elemanlar sepetlenecekmiş... Yabancı elemanların fantezist aylıklarla angaje edilmiş çok derme çatmaları da var, çok çok emeği geçmişler de var Devlet tiyatrosuna... Reform bir silme ve bir süpürme ameliyesi değil ki... Bir yeniden şekil verme, düzeltmedir reform... Bizim bildiğimiz bu kadar. Belki İncesulu fazlasını biliyordur...

Sözlerine inanamam ¡Osman ağa!

Bölükbaşı Vekâletten, Başvekâletten, zaten o baş olmıyana pek uğramaz, çıkarken gazetecilere aktardı:

«— Memlekette ekonomik, idarî, siyasî tedbirlere de ihtiyaç vardır..»

İyi, güzel, ihtiyaç varmış... Varmış... Birdenbire beliren ihtiyaçları sayıp dökmek liderce ödevi...

Bu liderce ödeve bir de Bölükbaşı'ca bir ekleme yaptı:

«— Paşayı aydınlattık...»

Osman ağacığım, çok özür dileriz, yanlış düşüncelere sapmıştık, biz de Paşanın bir nebze sizi aydınlattığını zannediyorduk... İşin meğerse tam tersi olmuş. Ne gafletteymişiiz, ne gafletteymişiz!..

Kadeş macerası :

Ateş olmıyan yerden duman çıkmaz...

Gece Klüpleri:

Huzura ilkönce gece klüpleri kavuştu. Süreyya, Kırk Yedi, Gar, tıklım tıklım... Halk şairi, o Timur'un saldığı «yokluk» neşesinden değil, «varlık» neşesinden. Tasalar kurumuş yaprak yığınları gibi bir kenara atıldı. Üstlerine bassanız, çıtırdamıyorlar kurumuş yapraklar gibi... Harp sonrası böyledir, aşk sonrası böyledir, sonralar sonrası böyledir... Bir şey demedim, sonralar sonrası dedim!..

Paviyonlar yerini buldu. İnsanlar yerini buldu. Herkes nerdeyse masaların üstüne çıkıp oynıyacak... Oynasa çıkıp masaların üstüne daha iyi, çünkü geçen gün büyük konservatör CKMP nin bir senatörü, Niyazi Ağrınaslı, Süreyya paviyonunda öylesine bir Çarlston tutturdu ki, herkes kaçıştı savletinden... Meydan onundu!..

Dikkat ettim, böyle şeyler dikkatsiz de görülür ya!.. Gene ayni yüzler her tarafta, ikinci sınıf ayni yüzler... Birinciler yok, zorlu sebeplerden ötürü... Bir zümre vardır: «Meşhur adamların yanında gelenler zümresi...» İşte benim derdim de onlar... Her bakımdan!.. Onlar sıhhatte, âfiyette her zamanki gibi...

Bitti mi?.. Ne bitti mi?.. (Ancak bir omuz silkmesiyle cevap verebilirim...)

Öksürük

İsmet Paşa önemli ziyaretleri evinde kabul ediyor... Gazeteciler nedenini karıştırdıklarında: «Rahatsız» diye cevap veriliyor... Ne rahatsızlığı diye sorulduğunda: «Öksürük» diye kestiriliyor...

Bir saat sonra da Başvekili sokakta «Öksürüksüz» görüyorsunuz!

Gümüşpala:

Bugünlerde «usluymuş»...

— ????

— Şimdiki hocası uslu da ondan! Şimdiki hocası kim ki?..

Haaa... Şuuu!

Polis, kâğıda sarılı bir çocuk bulmuş.. Hayır, canlı değil, ölü!. Adı mı?.. Bilmem!.. Üç dört aylık bir yavrucakmış!

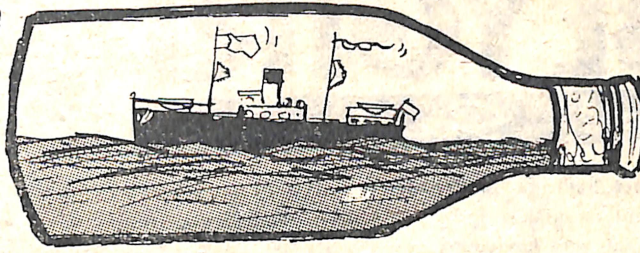
Haaa, sardıkları gazetenin adı mı?.. Şey... Hürriyet!

Boşuna telâş!

Falih Rıfkı Atay, Ankara'da parti sözcülerinin çevresinde, iş adamlarımızın fazlaca dolaştığından kuşkulanıyor.

Bize kalırsa, kuşkulanmak değil, sevinmek lâzım: Ankara'da yeni bir anlayış doğuyor, lâf devri kapanıyor, iş devri açılıyor demek!

Nimet ARZIK

Bir gemi yola çıktı: tefler, kanunlar, udlar,
Güverteyi doldurdu çakır keyif bulutlar.
Açıldı göğüs bağır.. fora edildi butlar,

Direklere çekildi sütyenlerle, kilotlar,
Kızoğlan kız gebeler, vesikasız kokotlar!

*

Yarın bu sarhoş gemi suları yara yara,
Varacak şehitlerin yattığı bir diyara!
Bilmem nasıl bakacak bunlar yâra, ağyâra?

Direklere çekilmiş sütyenlerle, kilotlar,
Kızoğlan kız gebeler, vesikasız kokotlar!

Çekin!... karantinaya çekin hemen Kadeş'i!
Böyle bir genel evin dünyada yoktur eşi!
Gemi değil, bu yüzen bir orospunun leşi!

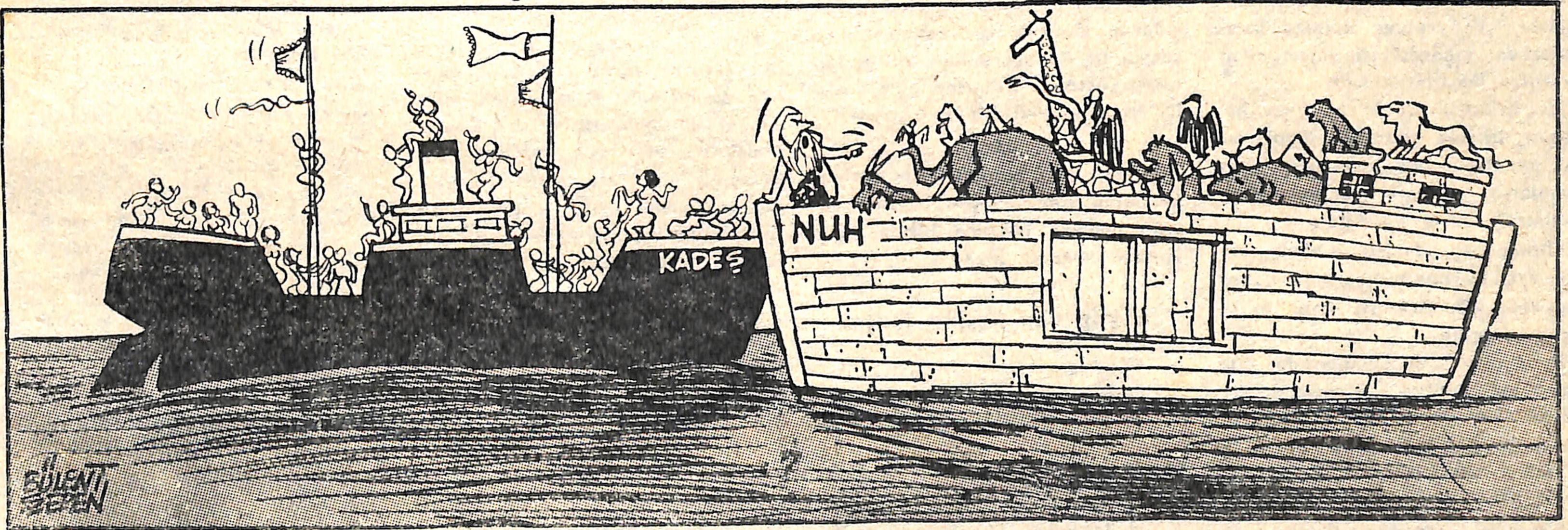
Direklere çekilmiş sütyenlerle, kilotlar,
Kızoğlan kız gebeler, vesikasız kokotlar!

*

Bakın şu ölenlerle kalanların farkına!
Lânet olsun ey gemi dümenine çarkına,
«Tuuu» desem, yazık olur tükrüğümün akına!

Direklere çekildi sütyenlerle, kilotlar,
Kızoğlan kız gebeler, vesikasız kokotlar!

AKBABA

Nuh — Önünüze bakın, ayıptır!

Turfandalar

Meyva ve Sebze halinde bir canlılıktır başlamış son günlerde. Turfandalar sandık sandık geliyormuş güney illerimizden. Bir parti domates gelmiş, 700 den gitmiş... Bir parti enginar gelmiş, 200 den gitmiş...

Yeni ürünler parti parti geliyormuş durmadan! Tam mevsimi... Bekliyelim, bir hıyar partisi de çıkar yakında!

Sezar!

Münih'te Sezar adlı bir arslan, prodüktörünü yemek için peşine düşünce hemen işine son vermişler.

Sezar'dan başka ne beklenirdi?

Aman, bundan sonra biz de dikkatli olalım: Malûm ya, arslan yetiştirmekten pek hoşlanırız!

Kurban

Bayındırlık Bakanlığı, geçen yıl, İstanbulda 23 ilkokul yaptırmış... Yok, yok, sevinmekte acele etmeyiniz: Bir kere, bu yirmi üç mektebin hepsi bitmemiş... Sonra, bitenlerden beş tanesine de, öğretmenlerle öğrencilerin girmeleriyle çıkmaları bir olmuş: Bir kazaya kurban gitmemek için!

Şimdilik kazaya kurban giden devletin on milyon lirasıdır!

İSTENEN ŞARTLAR :

Yapılan incelemeye göre bu okullarda istenen şartlar yokmuş!

Peki ama, bu istenen şartların olmadığı yapılar bittikten, sıralar, kürsüler taşındıktan, öğretmenler, öğrenciler işe başladıktan sonra mı anlaşılmış?

İstenen şartlar, galiba yalnız okul binalarında değil, bunları kontrol edenlerde, kabul edenlerde de pek yok sanırım!

O KADAR MI?

Artık bir kere başlamışken devam edelim: Bu istenen şartlar yalnız binalarda mı yok?.. Acaba öğretim ve eğitim araçlarında var mı?.. Acaba okul kitaplarında var mı?..

Acaba, acaba, acaba var mı?

Aman!

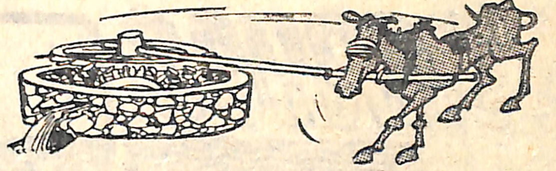
Biz galiba dışardan içeriye, içerden dışarıya neyin girmesi, neyin çıkması gerektiğini pek kestiremiyoruz. Tarım memleketiyiz deriz, buğday satın alırız. Açlık var deriz, kasaplık hayvanlarımızı satarız.

Bu sefer de eşek ithal ediyormuşuz Kıbrıs'tan. Bakın Hele... Sanki eşeğin kıtlığı varmış gibi... Uzmanların dediğine göre eşek soyumuz gittikçe bozuluyormuş. Gözümüzdeki merteği görmez, tutar eşeklerimize iftiraya kalkarız. Cinayetler, yaralamalar, soygunlar, vurgunlar sürüp giderken kendimizi temize çıkarır, basarız yaygarayı, «eşek soyumuz bozuluyor! Aman dikkat!»

Biz uzmanlarımız kadar bilecek değiliz ya! Gerçekten de bozulmağa başlamış olabilir sevimli eşeklerimiz. Aman soysuzlaşmasınlar! Şimdiden tedbir alalım, ne yapıp yapıp eşeklerimizi olsun ıslah edelim. Nasıl olsa bizden hayır yok!

Dolap BEYGİRİ

Naci Sadullah

BİZDEN sonraki kuşakların evlâtları içinde, bir «dolap beygiri» görmemiş olanlar, pek çoktur sanırım: Meselâ, ben, kırk seneden beri hiç «dolap beygiri» görmedim.

İçi su dolu bir derin kuyu... Bu kuyunun ağzına atılmış köprünün ortasında bir kocaman demir dişli çark. Delikleri bu çarkın dişlerine geçirilmiş bir zincir... Bu zincir, tıpkı paraketa iğneleri gibi, muntazam dizilmiş ağızları açık ufak ufak kovalar...

Ortadaki dişliyi çevirecek olan bir başka dişlinin kalastan manivelâsı.

Siz bu manivelâyı kuyunun etrafında dolaştırdıkça, onun ağzındaki dişli dönecek ve harekete getireceği zincire bağlı kovalara bir «devri-daim» yaptıracaktır!

Bu suretle ağızları açık kovacıklar, kuyuya boş dalıp, dolu çıkacaklar, ve yeniden dolmak üzere dalarken, çıkardıkları suları sizin arkınıza boşaltacaklardır...

Bu arkın üzerinde bulunan bir başka dişlinin ağzındaki demir çatal, manivelâ boş bırakılırsa, dolu kovaların kuyuya kaymamasını sağlamak işiyle görevlidir.

«Dolap beygiri» işte o ahşap manivelâyı, kuyunun etrafında bazan saatlerce döndürmeye mahkûm olan hayvandır.

Bu biçare atın koşumunda, gözlerini iki yandan perdeliyen iki meşin «kapak» vardır. Bu kapağın, dolap beygiri kullananlar arasındaki adı - kendi lehçeleri ile - «sağlama» dır:

Hayvanın sağlaması!

«Sağlama» nın vazifesi, dolap beygirinin gözlerinden sağını, solunu saklamaktır: Biçare hayvan sağını, solunu hiç göremiyecek ki, hep ayni dolabın etrafında dönüp durduğunun farkına varamasın... Kendisi için pek beyhude olacak bir işe sürüldüğünü sezip isyana kapılmasın... Bu yüzden huysuzluk edip, dolabı döndürmemezlik etmesin... Yürüyorum, ilerliyorum, bir hedefe varıyorum zannetsin. Ve bu avunuşla dolabın etrafında hevesli ve iştahlı dönsün... Habire dönsün... Ölünceye kadar dönsün!

Hayvanın biçareliğini sömürmekte işi biraz daha ileriye vardıran bir kısım dolap sahipleri, sonradan, bu Ortaçağ artezyenini daha hızla işletebilmenin çaresini de bulmuşlar:

Bu çare, sağını solunu göremiyen dolap beygirinin gözleri önüne, kocaman bir şalgam sarkıtmak olmuş!

Övendiresine bağlı bir değneğin ucundaki ipten, tıpkı bir oltanın iğnesindeki balık gibi sallanan bu şalgam, biçare hayvana, habire ona erişmek iştahı duyurmaz mı?

Beygircik, şalgama kavuşmak gayretiyle hızlandıkça hızlanarak koşuyor, fakat kan, ter içinde kalmasına, soluk soluğa gelmesine ve bütün gücünü harcamasına rağmen, gözleri önünde sallanan cazip yemle kendisi arasındaki mesafeyi bir tek santimcik bile azaltamıyor!

★

Bilmiyorum, hiç görmemiş olanlara, dönme bostan dolabının ve onun çilekeş çekicisi «dolap beygiri» nin ne demek olduklarını yeter derecede anlatabildim, ve manzarayı gözlerinin önünde hiç değilse kaba taslak tecessüm ettirebilim mi?

Demir dişler üzerinde gezinen çatalından çıkan saat tıkırtısına benzer çelik şakırtısı, ahşap manivelânın, kağnı tekerleğini andırır iniltisi ve arka boşalan serin suların, gümrah ve coşkun şarıltısıyla bu bostan dolabı, bizim kuşağın çocukluk yıllarına nice neş'eler vermiş yeşil bir hatıradır.

★

Aradan kırk yıldan fazla zaman geçtikten sonra, geçen bayram sabahı, aynaya bakınca bir de ne görsem beğenirsiniz?

«Dolap beygiri» ben değil miyim? Gerçi, yüzümün «dolap beygiri» ne benziyen tarafı pek az. Ama gözlerimde öyle bir bakış var ki, onu seyrederken, sanki kırk yıl evvelki «dolap beygiri» nin gözleri benim alnımın altını yerleştirilmiş gibi oluyorum!

Bu gözlere bakarken, vaktiyle ilk okul dershânelerinde dinlediğim cümleler aklıma geliyor:

«İnsanlar, at, eşek, köpek gibi memeli hayvanlar sülâlesine mensupturlar... Bu memeli hayvanlar, hele bekçilik, avcılık, taşıma işlerinde çok yararlıdırlar!»

«Bunların «evcil» diye adlandırılmışları bugün yaşadıkları yerlerin şartlarına uymuş ve cetlerine göre çok değişmişlerdir!»

Tamam... Demek ki, insan gibi, görünüşüm hiç değişmediği halde, ben hâlis bir «dolap beygiri» olmuşum...

Zaten, işte kitaplar da yazıyor ki, sülâlemiz birmiş: O da memeli, ben de memeli! O da «evcil», ben de! O da dedelerinin, dedelerinin dedelerine göre çok değişmiş, tıpkı onun gibi, ister istemez zamanın şartlarına uyup, dedelerimin, dedelerinin dedelerine nisbetle ben de çok değişmişim!

Ve lütfen kızmamak hoşgörürlüğünü gösterirseniz, müsaade buyurun da sözlerime artık; «ben de..» diye değil de: «biz de!» diye devam edeyim!..

Evet, biz, de çok değişmişiz.

Doğrusu, çoğumuzu çeşitli yönlerden dolap beygirlerine benzeten hayat şartları, bizleri fena halde «evcil» etmiş!

Bekçilik bizde...

Avcılık bizde...

Hammallık bizde....

Tıpkı dolap beygirleri gibi, sağımızı, solumuzu görmeyen bizleriz!

Dönen bir dolaba koşulmuş gidiyoruz.

Kalkınma diyorlar, sıcak bir ümide kapılıp, yük taşımakta biraz daha hızlanıyoruz.

Fakat burnumuzun önüne sarkıtılan bu «yemlik» şalgamla aramızdaki mesafe hiç azalmıyor.

Sonra, şalgamı değiştirip:

«— Hürriyet!» diyorlar.

Biz, tıpkı dolap beygiri gibi, dilimiz bir karış, kan ter içinde:

— Bâri şuna yetişelim!» diye yeniden seğirtiyoruz.

Biz daha bu şalgamın da yemlik olduğunu anlıyamadan ve suyunu taşıdığımız dolabın etrafında sağımızı solumuzu görmeden dönüp dururken, onu kaldırıp, yerine bir başkasını sarkıtıyorlar:

«— Demokrasi!..»

Biz de: «Aman yetişelim şuna!» diye taze bir gayret!

Yemlik şalgam önümüzde, biz peşinde, koş babam koş, dön babam dön...

Derken, burnumuzun dibinde bir başka şalgam sallanıyor:

«— Sosyal adalet!..»

«Bre bu ne enfes şalgam? Bre bu ne taze şalgam?..

Bre koş... Bre haydi, hemen yetişelim şuna!...»

★

Aynada kendini tıpatıp «dolap beygiri» ne benzetip düşünürken, yine kırk yıl evvelki günleri hatırlıyorum:

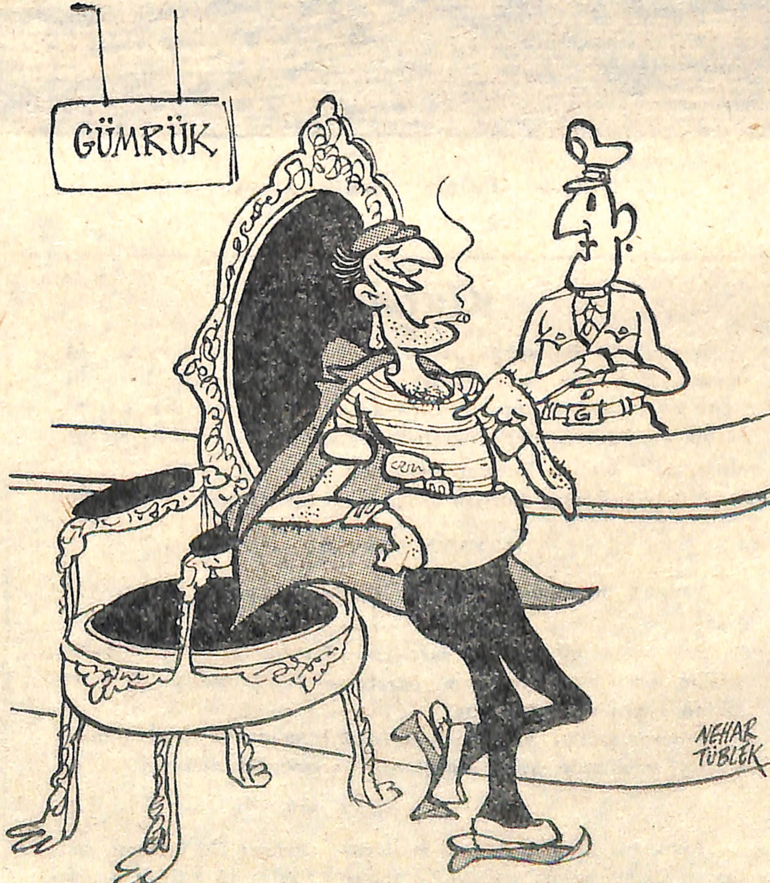
Bostana yetecek kadar suyu çektirdikten sonra, gözleri önüne sarkıtılmış şalgamı çeker, «sağlama» sını çıkarır, yorgunluktan bitmiş o biçare dolap beygirini artık serbest bırakırlardı.

O zaman, sağına, soluna bakınıp, aldatıldığını yarım yamalak sezebilen hayvancık, âdeta çocuksu bir öfkeyle hırçınlaşır, hırslı kişnemelerle etrafındakileri çiftelemek gayretine düşerdi. Kamçılar şaklar, fakat o zaman da hemen tedbirler alınır:

«— Çüüüş!..» diye bağırırlardı...

Çaresiz, susardı hayvancık! Çünkü sülâlesinin büyük insanları, onu

Avrupadan herkes içtimaî mevkiine göre eşya getirecek. (Gazeteler)

— Bu koltuğu neden getirmiyecek mişim abi?... Ben bugüne bugün kabadayılar kıralıyım!..

artık evcil ve uysal hayvan etmişlerdi. Öfkesi geçince yine dolap döndürecek ve içine koşulacağı fâsit dairede yine, eline hiç bir zaman geçiremiyeceği bir başka şalgamın peşinde dolanacaktır!

O sabah, hele bütün bunları düşünerek aynadaki yüzüme bir daha bakınca, bana «dolap beygiri» ile aramdaki benzeyiş biraz daha çoğalmış gibi görünmüştü.

İtiraf edeyim ki, ister istemez sezdiğim bu benzeyişe kızmamış da değilim.

O kadar ki, öfkemden, neredeyse kişniyecek... Pardon, haykıracak, ve karşımdaki aynayı bir çiftede... pardon, bir tekmede, parça parça edecektim.

Sizleri bilmem ama, ben bu durumda tıpkı kendime benzeyen pek çok insanlar tanıyorum: Onlar da, tıpkı benim gibi, ne dolaptan çıkarlar, ne bostandan geçerler!

★

Ama ne kadar gariptir ki, bugün bağlarında, bahçelerinde, yüzlerce beygir kuvvetinde «Dizel» motorları işlediği için, biçare dolap beygirleri, o işkenceli görevlerinden çoktan azad edildiler!

İnsanın yarattığı motör, şimdilik yalnız hayvanı kurtardı!

Bu yüzden, bizim halimize acımak sırası artık onlarda, tam samanla emekliye ayrılmış o bahtiyar dolap beygirlerindedir!

Ne diyelim, samanı, pardon, darısı başımıza!

«Korida» isimli pek meşhur bir yarış atının iki kaprisi varmış:

Alıştığı maymunuyla oynaşır, ve bira içermiş!

Bu yüzden, bir tarihte hayvanı, Amerikada yapılacak olan «Derbi» yarışlarına götürdükleri zaman, gemiye maymunu ile biralarını yüklemeyi de unutmamışlar!

Fakat o zaamn yürürlükte bulunan kanunlarına göre, Amerikaya hayvan sokmak da, içki sokmak ta yasak!

Maymunu ve birası olmayınca, «Korida» dan hayır yok.

Halbuki «Derbi» yarışları için kıyamet kadar bilet, «Korida» nın şöhreti yüzünden satılmış!

«Korida» yarışlara girmezse, büyük çıngar kopacak...

Bu tehlikeyi önlemek için tezelden ne yapmışlar biliyor musunuz? «Korida» nın maymunu ve biralarını Amerikaya bırakılmasına izin verilmesi için özel bir kanun çıkarmışlar!

Siz hâlâ: «Şu garip gönlüm için kanun icat olaydı!» diye yanık yanık türkü söyleyin!

Dolap beygiri» nin ezeli çilesinden kurtuluşuna imrenirken:

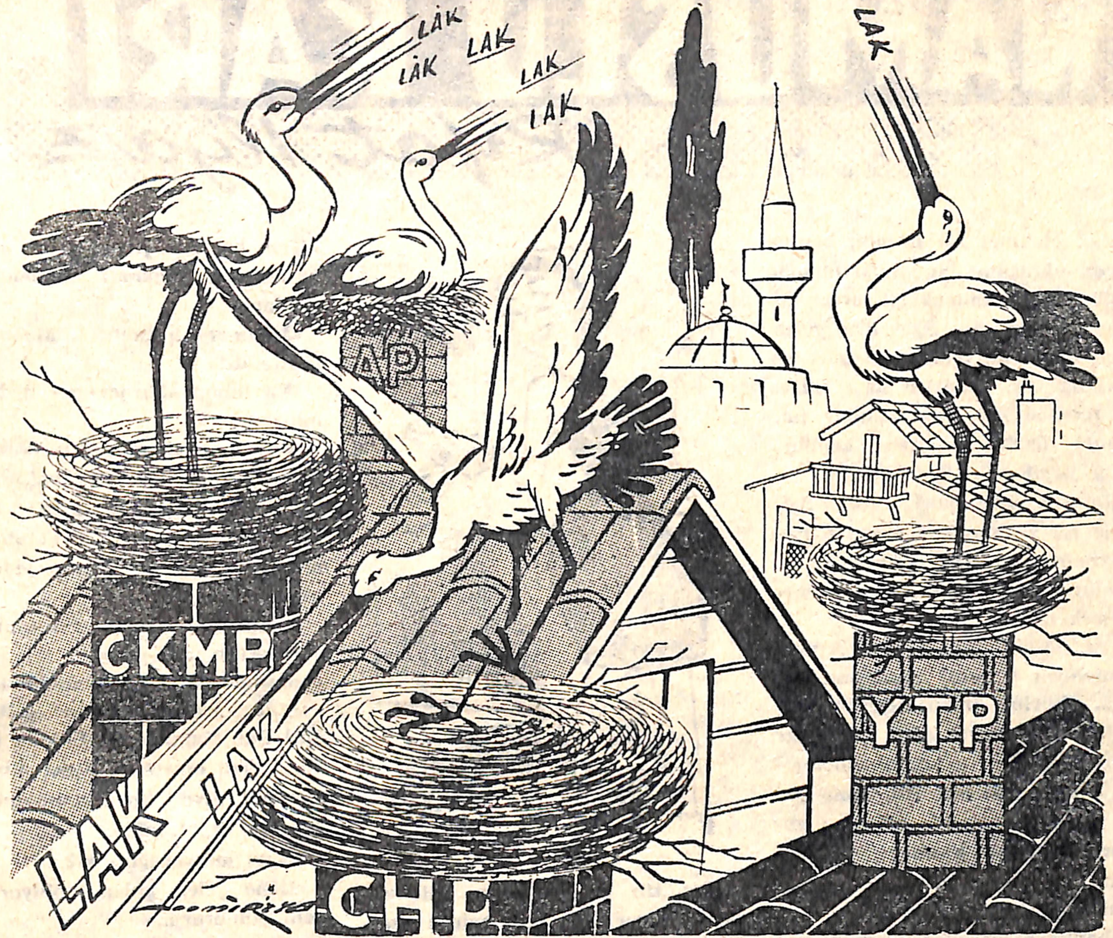
«— Darısı başımıza!» demiştim.

Haydi, «Korida» nın saadet ve mazhariyetine ağzımın suyu aka aka, buna bir dua daha ilâve edeyim:

«— İnşallah yarış beygiri oluruz!»

Naci Sadullah DANİŞ

Leylekler geldi.

Leylekler — Tam konacak yeri bulmuşuz!..

Refik Saydamın ruhuna fâââtiha!

Bana: «Başbakanken ne yaptı ki?» diyeceksiniz... Bu kadar kolay soruya, ben de bu kadar kolay bir cevap vereyim: «Ya ötekiler ne yaptı ki?»

Bu, hiç olmazsa yirmi yılın yalanla yamadığı, zehir gibi acı, rakam gibi doğru, kılıç gibi keskin bir söz söyleyip gitmiştir: «A'dan Z ye kadar bozuk!»

Ondan sonra gelenleri birer birer sayalım: Şükrü Saracoğlu, Recep Peker, Hasan Saka, Şemseddin Günaltay, Adnan Menderes —aman yârabbi.. Hiçbiri sağ değil!..— Yalan diyebildiler mi bu söze?.. Hayır!.. E, bozukluklar alfabesini düzeltelim dediler mi?.. Yine hayır!

Başbakan: «Aman demokrasi!» diyor, dil ile ikrar, kalb ile tasdik edelim: «Aman demokrasi!»

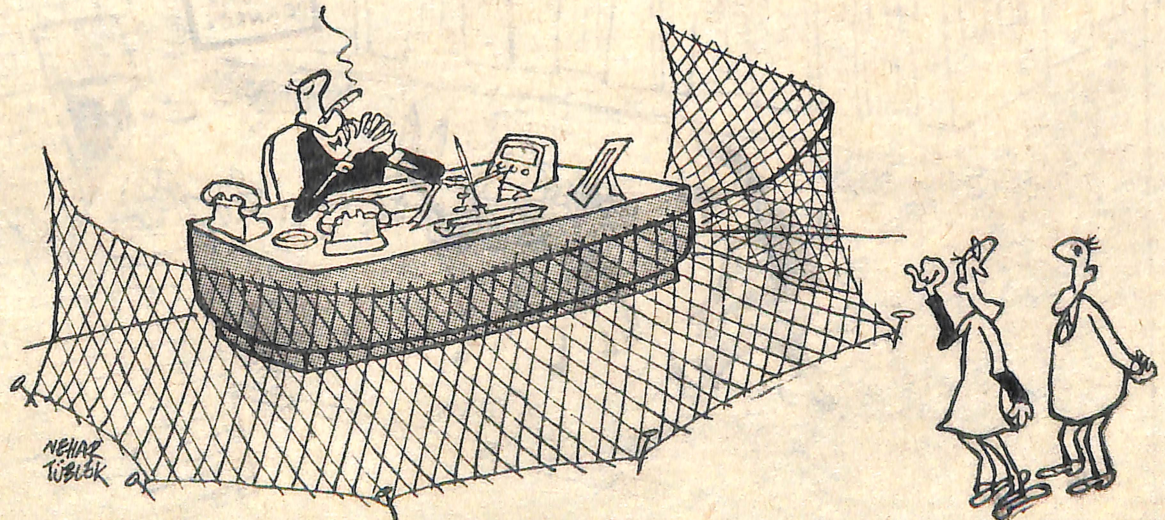
Maliye Bakanı, Ticaret Odasında: «Aman piyasayı açınız!» diyor. Haydi onlar da dil ile ikrar, kalb ile tasdik —etmezler ya!..— etsinler diyelim!.. Meşhur, evet bir zamanlar pek meşhuuur İmar ve İskân Bakanı Muhiddin Güven, gecekondular dünyasında, dersine çalışmamış tenbel çocuk tutukluğuyla «kem» diyor «kâm» diyor.. «kem küm» diyor!.. Millî Eğitim Bakanı...

—Aaa, bizim Millî Eğitim Bakanımız var mı?..— En iyisi o vallahi, üstad hiçbir şey demiyor!

Öyleyse sevgili okuyucular, gelin, sözün doğrusunu, bir ağızdan, yine biz diyelim:

— Merhum Başbakan doktor Refik Saydam'ın ruhu için Fâââtiha!..

Tavsiye ile iş bulmanın önüne geçilecek. (Gazeteler)

— Bizim müdüre torpil işlemez!...

NAMUSLU KARI

Rıfat Ilgaz

«Bak Mehmet Ali Efendi, benimle çok uğraşma! Bu apartımanda kapıcı olarak kalmak istiyorsan üstüme fazla gelme! Eğer bize gelen, giden oluyorsa, bunların içinde belâlısı da var, itibarlısı da... Ellerinin tersiyle bir dokundular mı, kapının dışında bulursun kendini. Tekin değilimdir ben haaaa!.. Aç gözünü de öyle bak!.. Yook, benimle iyi geçinmek istersen o başka... Sen kazanırsın sonunda!»

Mehmet Ali Efendi, merdivenleri inerken:

«Yok, Allah için...» dedi, «doğru söylüyor şu yedi numaranın Aysel'i... Bilirim, tekin değildir bu karılar, cin çarpar gibi çarparlar adamı. Nereden geldiğini bilemezsin. Ulan Mehmet Ali, sana ne be.. Sana var mı bir girip... tövbe tövbe... Sen mi kaldın şu İstanbul'un ahlâkını düzeltecek? Al bahşişini, geç bi yana!»

Sahanlıkta on dört numaranın «Irız bey» ine rastladı. Cebinden bir iki buçukluk çıkardı:

«Gene sigarayı unutmuşum» aceleyle, dedi, serseme dönüyorum akşam oldu mu. Kördöğüşüdür gidiyor. Kimin parmağı, kimin kulağına belli değil. Al şunu! Sana zahmet, bir Yenice sigarası... Sen iki al!. Biri de evde bulunsun, yedek....»

«Evet!» dedi içinden, iki alayım ki, iki buçuk liradan bahşiş verecek bir kör metelik bile artmasın Gözünü sevdiğimin yedi numarası. Kimselere benzemez, eli de açıktır. Bir kibrit almağa bile yollasa çıkarır, bir lira bahşiş atar. Bunlar da kiracı ha!»

«Bak Mehmet Ali Efendi... Hele biraz yavaş ol...»

Eğildi kulağına Rıza Bey:

«Şu yedi numaradaki Aysel var ya...» dedi.

«Var... Ne olmuş?»

«Gününe erkek alıyormuş içeri?»

«Erkek mi?.. Aysel mi alıyormuş?..»

«Haberin yok demek... Maşallah! Kapıcı dediğin böyle olur işte! Kadının neredeyse bir bilet kesmediği kaldı. Sen uyuyorsun be... Aç gözünü!»

Tam kapıdan çıkacaktı ki, ondört numaranın Melâhati seslendi yukardan:

«Mehmet Ali Efendi!.. Mehmet Ali Efendi!»

«Ya limon aldıracaktır» dedi, «ya maydanoz!»

Söylene söylene çıktı dördüncü kata. Kapıda kimseler yoktu. Dokundu zile, bekledi. Açan maçan yok... Bir kere daha dokundu. Gene yok kimseler. Dönüp gidecekti ki, kapı açıldı:

«Geldin mi?» dedi, «bir kibrit aldıracaktım da... para arıyordum çantamda. Ufaklık kalmamış, sen ver de... Akşam bizimki gelince.... Ha! Dur Mehmet Ali Efendi. Bizim Halit, ifrit oluyor şu Aysel şıllığına.. Çıkarım diyor bu apartımandan.. Anladın değil mi?»

«Neyi anlıyacağım ki?..»

«Gene gelen giden oluyormuş yedi numaraya...»

«Ev değil mi? Helbet olur geleni, gideni... Yakasından tutup çeviremezsin ki...»

«Hani şu radyoda Şensöyler var ya... O da geliyormuş. Geceleri mi geliyor, gündüzleri mi? Kaç yaşlarında bu Şensöyler?»

«Ben ne Şençaları tanırım, ne Şensöyleri... Eşi dostu geliyor ara sıra...»

«Haklıymış bizim Halit demek.. Durulmaz bu apartımanda. Çabuk getir de kibriti, bir çorba koyayım ocağa. Sürüm sürüm sürüneceksin karakollarda, hele bir bassınlar!... Heyyy! Mehmet Ali Efendi, uyuyorsun sen! Aç gözünü!»

Suçlu suçlu inerken sahanlıkta Seyfi Beye rastladı:

«Nereye böyle?» dedi.

«Kibrit almağa!»

«Al şunu, bir kırpsın da bekle getir gelirken... Eee, nasıl gidiyor işler bakalım? Yedi numara ile iyidir aran herhalde! Bugün şu sokağın başındaki berbere gitmiştim, basacaklarmış bizim yedi numarayı!»

Tam kapıdan çıkacaktı ki, ev sahibi ile yüzyüze geldi:

«Nasıl?» dedi, «kiracılar yedi numaranın basılacağını öğrenmişler mi?»

«Öyle diyorlar!»

«Ne diyorlar yani?» »

«Basılacak diyorlar!»

Hacı Nuri Efendi keyifli keyifli güldü:

«Pehi basılacakmış da hâlâ bu apartımanda ne halt etmiye oturuyorlar! Namussuzluk yedi numaranın Aysel'inde değil, üç yüz lira ile kaloriferli canım apartımanda oturanlarda... Ulan, hadi diyelim ki bu karı içeriye erkek alıyor, namussuzluk ediyor, daha ne duruyorsunuz. Bırakıp çıksanıza! Bak Mehmet Ali Efendi; bu apartımana girenin çıkanın yapışacaksın yakasına bundan sonra. Karakolun emri var, çıkar hüviyetini diyeceksin! Takılacaksın peşlerine. Defolup gitsinler. Hepsi eski kiracı bunların. En kabadayısı üçyüz elliden oturuyor. Bir çıksınlar, elimi öpene veririm altı yüze! Aç gözünü!..»

Mehmet Ali Efendi, ayağı çarıklı gelmişti İstanbula ama, şimdi çarığı ters giydirdi şeytana.. Hacı Nuri Efendi bu kadar arka çıktıktan sonra, boş vermek olmazdı artık. Kuş uçurtmaz olmuştu kapıdan. Kim girrerse girsin, yapışıyordu yakasına:

«Nereye?» diyordu, «Kaç numaraya?»

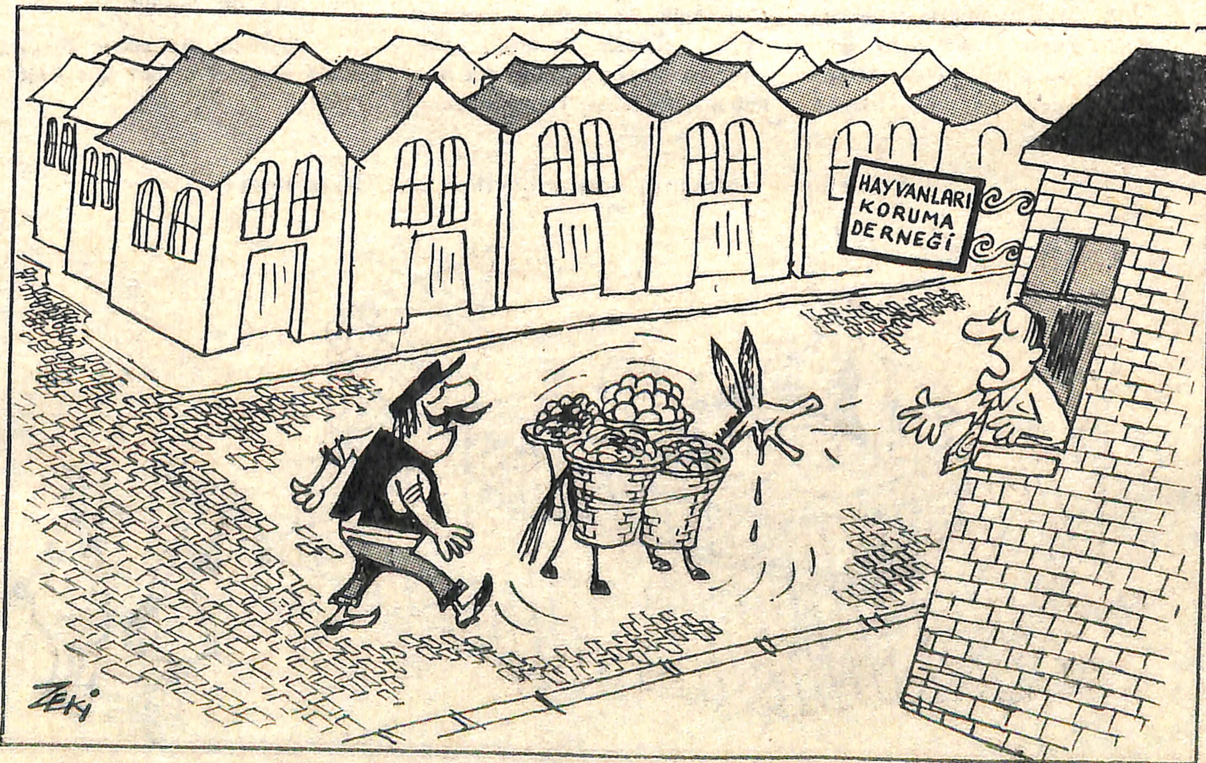
«Sana ne!» diyen oldu mu, «Ne demek sana ne? Biz şunun şurasında eşek başı mıyız! Bir bildiğim var ki soruyorum helbet!»

Çok dikleşen oldu mu, «Ben keyfimden sormuyorum ya.. Karakolun emri var!» deyip çıkıyordu işin içinden.

Haksızlık olmasın diye bir iki kere Aysel'e gidenlere asıldı. İşin tuhaf tarafı, ilk şikâyet de ondan geldi:

«Bak Mehmet Ali Efendi!» dedi, «bahşişse, bahşiş! Hediye ise hediye... Daha ne istiyorsun? Herkesin, kapıcı parası yirmi lira verir, ben veririm kırk lira... Gelenime, gidenime fazla karışma benim! Bir gün sakar birisine rastlarsın, sen zararlı çıkarsın sonra!... Diyelim ki karakolluk olduk.. Ben yapar yapar, bir kolayını bulur, çıkarım. Gene sen kalırsın içerde! Bir araba da dayak yersin, anladın mı? Aç gözünü!»

«Dedikodu almış yürümüştü. Satıcıların, eskicilerin ağzına kadar düşmüştü bu iş. Bir boynuz şakasıdır gidiyordu.

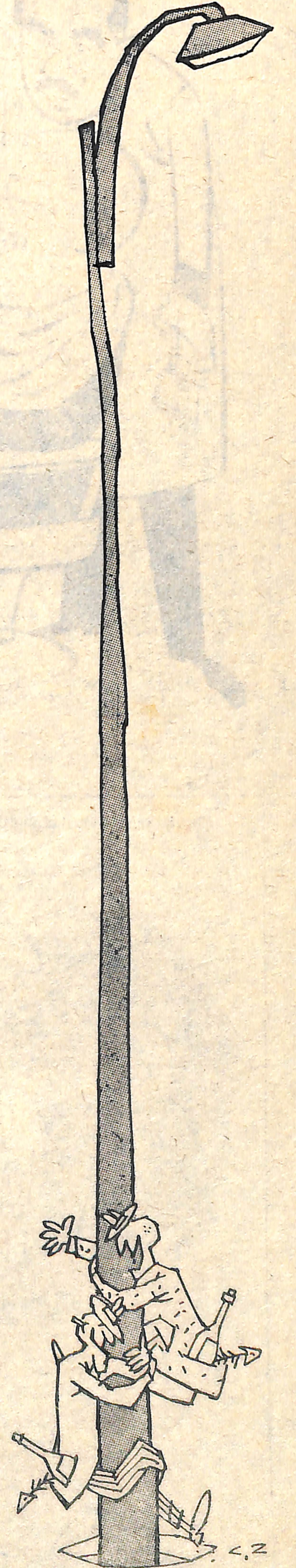
— Heeey... Başka yerde bağırt şu hayvanını!

Gizli ordu Cezayir'de ölüm saçıyor. (Gazeteler)

De Gaulle — Hayret... Girmedikleri yer kalmamış!

Meyhanelerin adı «İçkievi» olduktan sonra:

— Oh, çok şükür meyhanelerden kurtulduk!

Mehmet Ali Efendinin titizlendiğini anlıyan Aysel, tam misafirinin geleceği zaman, onu lâf olsun diye bakkala gönderiyor, gönlünü almak için de bol bahşişler veriyordu. Eh, göz görmeyince de gönül katlanıyordu artık!

Hacı Nuri Efendi bir sabah indi Mehmet Ali Efendinin odasına. Şunu bunu bahane edip uzun uzadıya azarladı:

«Daha tek kiracının bile düğümliyemedin kuyruğunu!» dedi, «Ne biçim kapıcısın be! Bu gün dolaşacaksın katları... Bir yolunu bulup diyeceksin ki... Ya bu hafta... ya gelecek hafta... basacaklar diyeceksin yedi numarayı... Akşamları polisler nöbet tutuyor sokakta... Apartıman sarılı diyeceksin, anladın mı?.. Asılacaksın gelene gidene... Girecekleri daireye kadar düşeceksin arkalarına! Uyuşukluk istemem, aç gözünü!»

Sonra çıktı birinci kata... Merdivende Rıza Beyi yakaladı:

«Basılacak bu apartıman!» dedi, «Eli kulağındadır. Yani çıkacak bir evim olsa alır başımı giderim bu apartımandan. İki paralık oldu namusumuz be! Hani boşuna dememişler: Ev sahibinin bir evi, kiracının bin evi var diye... Karımın, kızımın yüzüne bakamaz oldum!»

Aysel son günlerde işi yavaştan almıştı ya... Gene de bir kişi çaldı ise kapısını, büyümüş büyümüş yüz olmuştu. Ev sahibi sıkıştırdıkça dedikodular arttı da arttı. Karakol hudutlarını geçti, emniyete kadar geldi dayandı. Bir gece bütün mahallenin beklediği baskın da bütün inceliklerine kadar uygulandı. Yedi numara altı aylığına mühürlenmişti artık!

Hacı Efendi küplere binedursun, kiracılar rahat bir soluk aldılar.

Ne oldu ise arada Mehmet Ali Efendiye olmuştu. Yedi numaranın Aysel'i hemen ertesi gün çaldı kapıcının zilini, karakoldan değil de sanki plâjdan geliyormuş gibi taptazeydi:

«Al şu altı aylık kirayı Mehmet Ali Efendi!» dedi, «Ben altı aylığıne İzmir'e gidiyorum da... Beş yüz liradan eder, üç bin lira... Götür şu kontratı Hacı Efendiye, imzalasın!»

«Ya kapıcı parası?» diyecek oldu.

Aysel cilveli bir gülüşten sonra:

«İlâhi Mehmet Ali Efendi!» dedi, «Kapıcı parası ha! Kapısı mühürlenmiş bir daireden kapıcı parası istenir mi hiç! Ne yüzle istiyorsun anlıyamadım. Aç gözünü demiştim sana, sen zararlı çıkarsın sonra... Görüyorsun ya, dediğim oldu.. Şimdi gel hesaplıyalım. Kırk liradan eder ikiyüz lira... Hediyeler, bahşişler de cabası!»

Mehmet Ali Efendi yutkundu yutkundu, hiç bir şey diyemedi. Tırmandı dördüncü kata. Dokundu Hacı Efendinin ziline. Çıkan ev sahibine:

«Yedi numaranın Aysel'i gönderdi bunları!» dedi, «Beş yüz liradan altı aylık kira, ider üç bin lira... Şu da konturat...»

Hacı Efendi:

«Neymiş acelesi!» dedi, «Ondan altı aylığını birden istiyen mi var kiranın!»

«İzmire gidiyormuş da altı aylığına!»

«Hey anam!» dedi, «bir şu yedi numaranın Aysel'ine bak, bir de öbür dairelerdeki kiracılara! Kirayı söktürünceye kadar başımıza hal geliyor. Hem de üçyüz liradan.... Gördün mü namuslu karıyı, aşkolsun!»

Rıfat ILGAZ

*

Savaklar açıldı!

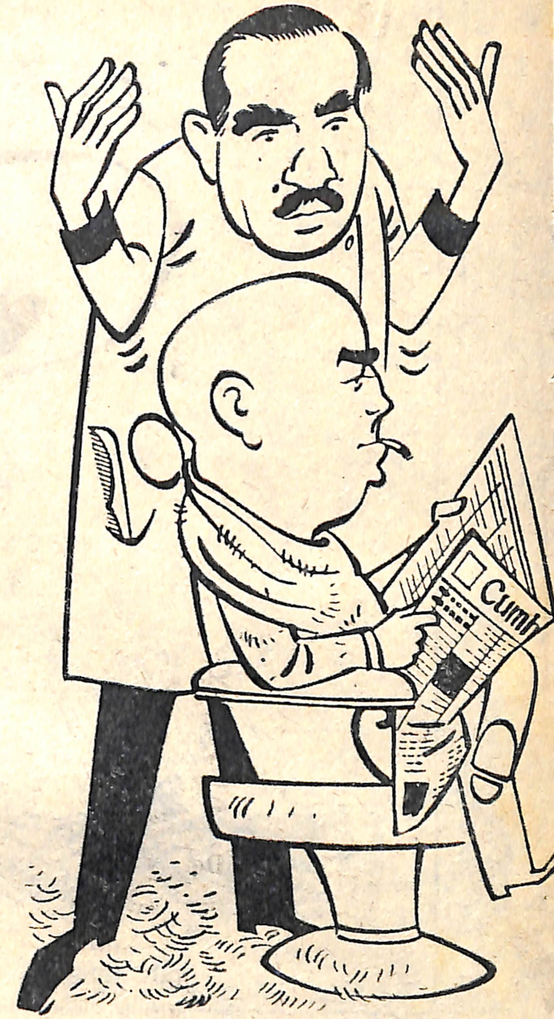
Önce İstanbul'un susuz kalma tehlikesinden söz açıldı. Peşinden suyun metreküpüne tam 33 kuruşluk bir zam... metreküpü çıktı 90 kuruştan 123 kuruşa... Derken bir yağmur, bir yağmur... Elmalı barajı yükseldi, yükseldi... Tam 37 metre... Dediklerine bakılırsa baraj, baraj olalı sular bu seviyeye hiç yükselmemiş...

Şimdi yapılacak en akıllıca iş zamların seviyesini eski haline indirmek değil mi?... Ne gezeeer! Sular İdaresi bir emirle barajın bütün savaklarını açmış, zamları yersiz göstermiye çalışan bu metreküplerce suyu Göksu deresine boşaltmak suretiyle bol bol su koyvermiş!

Sivasta bir gazetecinin saçı kesildikten sonra İstanbulda da

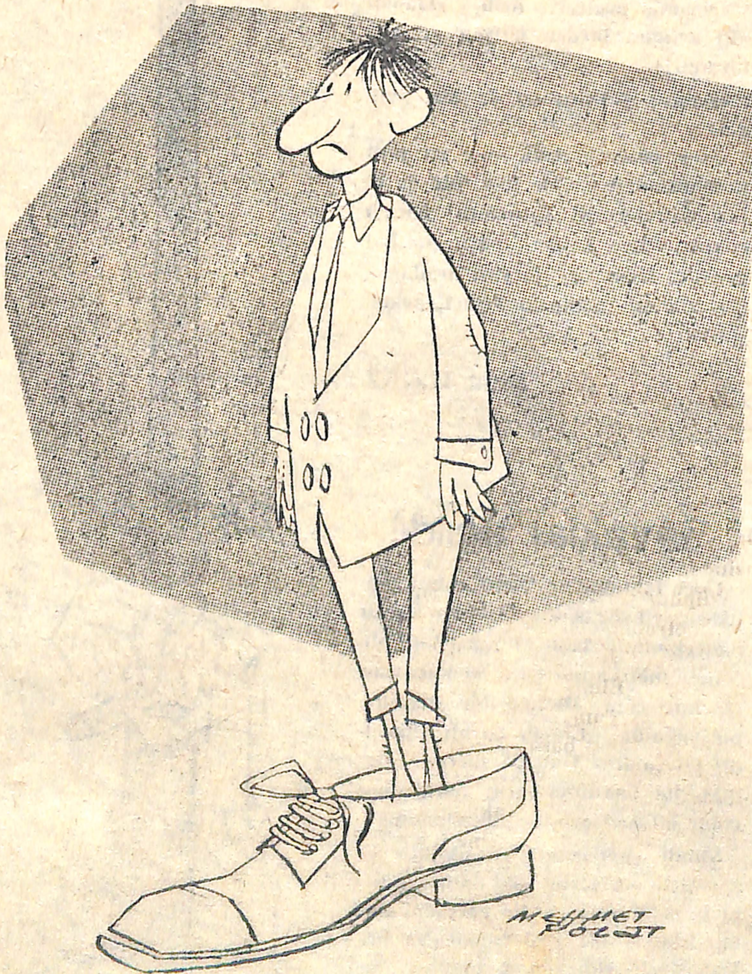

Sahir Kurutluoğlu — «G

Çürük ve pahalı kunduralar, vatandaşı zor duruma sokuyor!

YAZISIZ

Meyhane m

Ötedenberi dikkatimi çeker: Faydalı işlerin zorluğu karşısında kaldık mı, yüzgeri eder, kolay işlerin peşine takılırız.

İstanbulumuzun ne dertleri var?.. Hüüüüü, ne elimin altındaki kâğıt yeter saymıya, ne parmaklarım arasındaki kalemin mürekkebi!.. Ekmekten, sudan başla, çamurlu yollardan geç, İlkbahar saz takımı sivrisineklere kadar dayan!

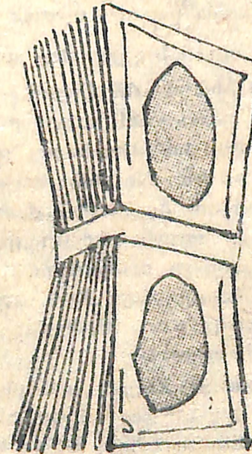
Ama bizim belediyenin bilmem hangi komisyonu, şöyle bir yan çizip «meyhane» de karar kılmış!

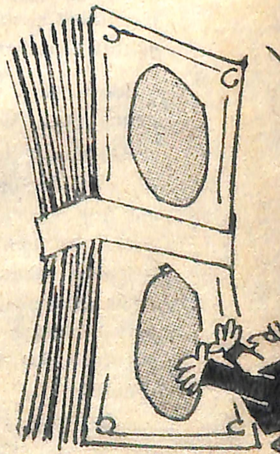
Evet efendim, tıpkı Gülhane hattından sonra «Gâvura gâvur» denmediği gibi, bundan sonra da «meyhane» ye «meyhane» denmiyecekmiş! Meyhanenin yeni adı: İçki evi!

Pekiii, Divan Edebiyatımızı dolduran meyhaneler ne olacak şimdi?.. Nedim'in;

Meyhane mukassi görünür daşradan amma,
Bir başka ferah, başka letafet var içinde!

Zengin vatandaşların yatırım yapm

Yatı

gazeteler hakkında koğuşturma başladı. (Gazeteler)

komşuna, gelir başına!»

İçkievi mi?

Şarkısını ne yapacağız?..

Ya Vecdi'nin şarap damlası kadar tatlı övgüsü:

Mey anda, dilber anda, cümle yârân-ı safa anda,
Geçip cennetten âdem sâkin-i meyhane olmaz mı?...

Meyhane, Divan edebiyatımızda ölü bir kelime değildir. Onu Rıza Tevfik'in yaşıyan dilinde de bulursunuz:

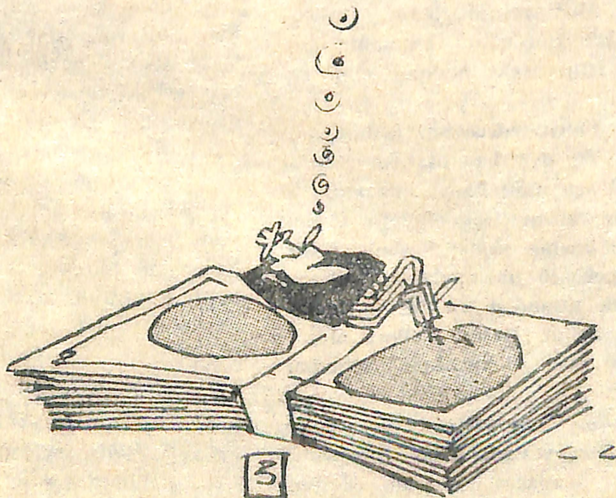
Dün gece ye's-ile kendimden geçtim,
Teselli aradım meyhanelerde...

Ama, bizim asıl üstünde duracağımız nokta «ev» gibi kutsal bir kelimeyi meyhaneye karıştırmaktadır: Ev, evlenmek, evli, ev bark sahibi, bakım evi, çocuk evi, dikiş evi, sağlık evi, şimdi kalemimizin ucuna geliverenlerden...

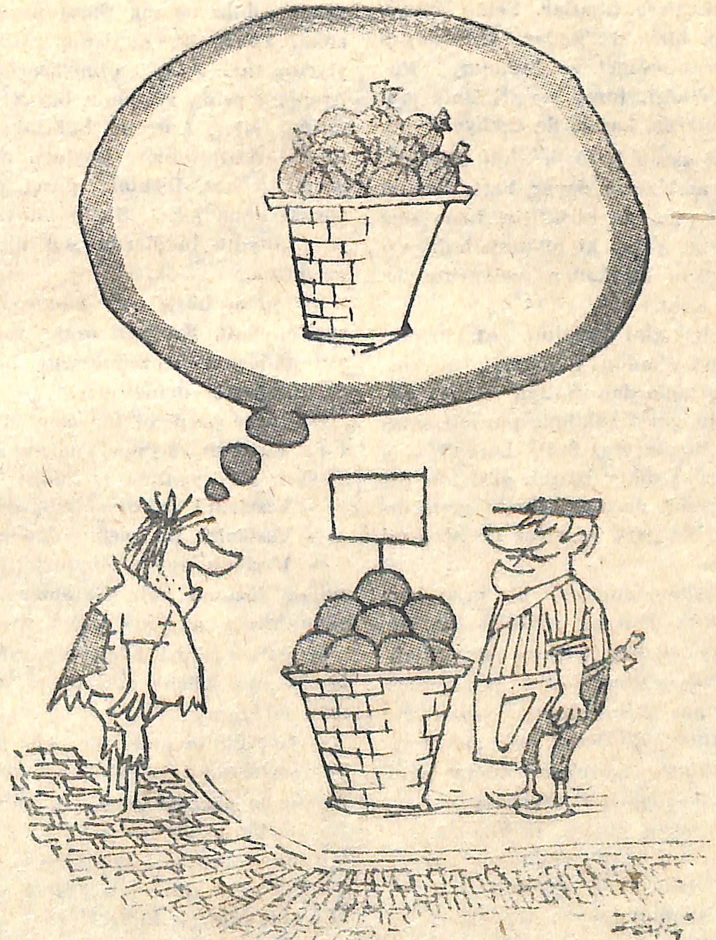
«Genel ev» e bir «İçki evi» ekleyip zaten sarsıntı geçiren evi temelinden yıkmıyalım!

Yapacak iş mi kalmadı, a sayın belediyecilerimiz?

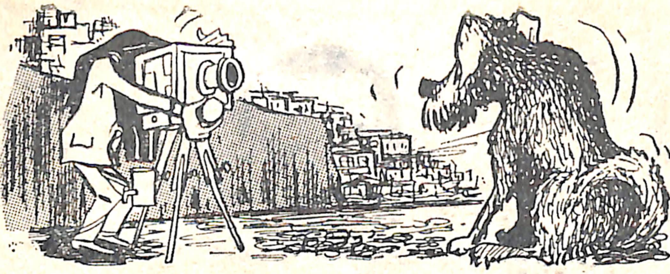
isteniyor... (Gazeteler)

Bir portakal 70 kuruş!

YAZISIZ

Getir, 30 fotoğraf...

Burhan Esen

İŞSİZ kaldığım günlerden birinde idi. Bir arkadaşım: «Fotoğrafçılık yap» dedi. Seyyar fotoğrafçılıkta iyi para var. Makineyi omuzuna vurup, cami avlularında, park köşelerinde konaklıyacaksın. Eh, eksik olmasın, resmî dairelerimiz de fotoğrafçıları işsiz bırakmamak için, ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar.

Çocuğunu okula mı yazdıracaksın? Getir 30 fotoğraf, Sınıfı mı geçti, getir 30 fotoğraf. Sınıfta mı çaktı, gelsin 30... Nüfus kâğıdı için daireye fotoğrafsız gidilmez. Pasaport alacaksan evvelâ birkaç düzine vesikalık çektireceksin. Yetmezse daha isterler. Resmî binaların arka taraflarında badanası unutulmuş, sıvası dökülmüş, camı çerçevesi kırılmış, biçimsiz kulübemsi depolar vardır. Burada ne saklarlar diye düşünme. İçleri tıka basa fotoğrafla doludur. 30-40 fotoğrafınızı almadan işinizi yürütmeyen dairelerden, bir hafta sonra, götürdüklerinizden birini geri isteseniz bulup veremezler. Çekmeceler, klasörler, dolaplar, dosyalar, zarflar, raflar, pencere kenarları fotoğraflarla doludur. Odacılar her gün çekmecelerden yere düşmüş, çiğnenmiş, basılmış resimleri süpürüp süpürüp çekmecelere tıkarlar. Senin anlıyacağın, bizimki kadar vatandaşını seven hükûmet az bulunur. Resimlerimizi, birer sevgili imiş gibi dolaplarda, kasalarda saklıyor.

Sen şimdi 50-60 lira bul. Bir makine al. Karnın doyar, hatta beş on kuruşçağız da biriktirir, bana dua edersin. Yeter ki hükûmetimiz, vatandaşını bu kadar sevmekte devam etsin.

Dediği gibi yaptım. Makinemin üzerini alladım, pulladım. Kartpostal satanlardan Sultan Ahmet camiinin güzel çekilmiş pozunu satın alıp bir tarafa, Sofie Loren'in göğüslerini dikey olarak gösteren bir portresini de öteki tarafa yerleştirdim. Bir park köşesine de perdemi astım.

Karşıdan simsiyah bir arap bacı gözüktü. Yanıma sokuldu Bu işe galiba, siyahla başlıyacağız, Allah inşallah yüzümü kara çıkartmaz, diye dua ettim. Kadını sandalyeye oturttum. Bu işten pek anlamıyorum amma, dairelere fotoğraf götüre götüre işin piri olmuşum.»

— Başını öne iğ, dedim.

— Azıcık sırıt, dedim.

— Nefes alma, dedim.

— Kendini sıkma, dedim.

Kadının da epeyce dairelerde iş takip ettiği belli. Ne dedimse yapıyor.

Nihayet iş bitti. Ter içinde kalmıştım. Telâş ile bir defasında makineye kâğıt koymayı unutmuştum. Kâğıdı koyup suyu koymamıştım. Suyu koymuş, ilâcı unutmuştum. Bacının fotoğrafı da fena çıkmamıştı hani. Simsiyah yüz, gülerken meydana çıkan bembeyaz dişlere güzel bir fon olmuştu. Resimleri, büyük bir tabloyu başarı ile bitirmiş bir ressam gururu içinde kadına uzattım.

Kadın gözleri resimlere baktıkça büyüdü, feryadı bastı:

— Tuuuu... Ayöl ne biçim fotoğraf bu. Sen benimle alay ediyor. Yaziklar olsun sana. Boyle resim çekilir. Tıpkı kendi yuzune benziyor. Pooolos, polos yok mu buralarda.

Kadın polis ararken, ben perdeyi koltuğumun altına, makineyi omuzuma vurduğum gibi, oradan sıvıştım. Suçum yoktu, yoktu ama, bunu anlatmak için karakolda 24 saat ifade vermek lâzımdı. Birkaç yüz metre ötede başka bir şipşakçı vardı. Önümü kesti:

— Ne kaçıyorsun arbap, dedi. Olayı anlattım.

— Kabahat sende, dedi. Bu işin acemisisin. Sen ona fotoğrafın arabını verecektin. O zaman paradan gayri bahşiş bile alırdın, a salak. Dinle oğlum. Şunu kafana sok... Yoksa bu meslekte ekmek yiyemezsin.. Ayna olmıyacaksın. Arap mı geldi, resminin beyaz çıkmasını ister. Çaresini bulacaksın. Cüceyi uzat, minare boyluyu ayaklarından kes. Çirkini güzel yap. Güzeli daha güzel. Senin anlıyacağın, tabiatın hatalarını sen düzelteceksin...

Bir daha böyle yaş tahtaya basar mıydım. Kuzguni arabı, ramazan güllâcına benzetmezsem, bana da fotoğrafcı demesinler.

Bu sefer perdemi bir cami avlusuna kurdum. Şişman, palabıyıklı, şalvarlı biri yanıma sokuldu:

— Tesvirimi çektireceeem, dedi.

— Vesikalık mı olsun, dedim.

— Vesikalı senin anandır, irezilliğin lözumu yoh. Garşında bögüne bögün meppos adayı va.

— Affedersiniz, aday bey, yani büyük mü, küçük mü olsun, demek istedim.

— Güççük te noliy ola. Yüz gırh bin seçmenin adayını hangi selebiyetnene güççük gören, di bahim. En böyük iresimden çek.

Elimle omuzuna dokunup, sandalyeyi gösterdim. Göğsüme okkalı bir yumruk indirdi:

— Mebbosların tokunulmazlığı olduğunu bilmez misin? Bir daha böyle halt idersen enayasayi çiğneyorsun, dimektir. Şöyle kelle gulak yerinde bir iresim çek, ben dönüşte alırım. Cüzdanımda 10 bin lira var. Seetim çimendiferdir. Köstegi halis gümüşten. Barmağımdaki yözük elli bin ider, deyorlar. Ona göre iyi bak. Bir heta idersen garışmam ha... Ben valinin gonağına ilkindi gayfealtısına gidiyom. Çıhtım mı isterim.

Aday bey, valinin konağında ziyafetlendikten sonra, beni orada bulamıyacaktı. O mebus adayı olmuştu. Benim mapus adayı olmıya niyetim yoktu.

Bu sefer tezgâhımı, Ermeni okulunun yanındaki boş arsaya kurmuştum. İki paket sigarayı tüketmiş, bir kuruş para kazanamamıştım. Arsanın bir ucunda tembel tembel uyuklayan bir fino vardı. Apartmanın artıklarından karnını tıka basa doyurduğu her halinden belliydi. Şunun bir de fotoğrafını çekeyim de keyfi tamam olsun, dedi. Çektim. Finonun negatifini makineden çıkarmak üzere iken başıma bir madam dikildi:

— Ka zo, benim bir heyelâtımı çekooorsun?..

— Çekerim, nasıl olacak?

— Yaş 39.. Yok yok 38,5.. kilo 38, boy 1,70. Gözler yeşil, saçımı da plâtin istoorum!..

Böyle ısmarlama resim çekildiğini hiç duymamıştım. Sabahleyin gelseydi şu makineyi bu kadının başında parçalamak işten değildi. Akşam olmak üzereydi. Siftah etmemiştim. Kârdan vazgeçtim, yaptığım masrafı şu geçkin tazeden çıkarırım, belki.. diye düşündüm.

— Otur bakalım, dedim.

— Ayakta olmoor?..

— Peki, ayakta yapalım. Perdenin önünde dur bari.

— Burası sinemadır, yok isam teyatoradır? Ne oynatoorsun, anamadım ki?..

Madam nerede ise aklımı oynatmak üzere olduğumu ne bilsin? Makineyi ayarladım. Objektif kapağını açtım, kapadım.

— İşim acele, nooolur elini çabuk tut, he?..

— Banyo edeceğim, dedim.

— Zo, sen heç utanmoorsun?... Beni sen nasıl banyo edeorsun, bu kadar insan içerisinde?.. İş bir kere baştan aksi başladı, böyle gidecek. 60 lık madamın lâflarına kulak asmadan makinenin kapağını açtım. Resmi elime aldım. Daha ben bakmadan, elimden kaptı.

Resme bakmasiyle yere boylu boyunca yuvarlanması bir oldu. Böyle manzaralara alışık değilim, bende renk beniz attı. Yere eğilip, nabzını tuttum. Ses yok. Kalbini dinledim. Tık demiyor. Etraftan koşuşanlar oldu. Kadın resmi elinde sımsıkı tutmuş. Alabilirsen al. Fotoğrafçı için kurtuluş çaresinin kaçmak olduğunu öğrenmiştim. Resmi elinden bir koparabilsem, ortadan toz olacağım. Bütün kuvvetimi parmaklarıma vererek kadının avucunu açtım. Resmi kaptım, perdeyi filân orada bırakıp, makineyi omuzladığım gibi, tabana kuvvet kaçmaya başladım. Hem koşuyor, hem de resime bakıyorum. Kadına resim diye, az evvel çekip makinenin içinde unuttuğum finonun resmini vermişim. Makine omuzumda hem koşuyor, hem de arkamdan geliyorlar mı diye bakıyorum. Ben koştukça, ne oluyor diye arkamdan koşanlar gittikçe artıyor. Tutun, yakalayın, diye bağıranlar da var.

Kan, ter içinde koşuyorum. Makine de gittikçe ağırlaşıyor. Sanki dünyayı omuzlamış götürüyorum. Ter burnumdan akıyor. Boyuna koşuyorum. Arkamdan bir ordu geliyor. Hırsızı, yankesicisi, seyyar satıcısı, meraklısı peşimde. Polis geliyor, diyor, koşuyorlar.. Belediye memurları geliyor, diyor koşuyorlar. Koşanlardan bir tanesi benden daha tabansız olacak ki, beni geçmek isterken çarpışıyoruz. İkimiz birden yerlere yuvarlandık. Toz toprak içinde yerden kalkıp, makineyi tekrar omuzlarken (Fotoğrafçı ol) diyen arkadaşla burun buruna geldik:

— Ne o? Ne koşuyorsun? Allah versin, insanın işi yolunda oldu mu, bacaklarına kuvvet gelir. Benim sayemde işlerin tıkırında galiba. Nasıl hayatından memnun musun? dedi.

— Çok memnunum. Milyonlar kazandım. Zengin oldum, zengin, diye haykırdım...

Ve omuzumda domuz leşi gibi çöküp kalan makineyi suratına fırlattım...

Burhan ESEN

Çifte liste!

Fransa'da, bir lokanta sahibinin orijinal bir buluşu, kısa zamanda müşterilerinin iki misli artmasına sebep olmuştu.

Garsonlar, müşterilerine yemek listelerini veriyorlar, öyle ki, listelerde aynı yemekler olmakla beraber, erkek müşteriye verilen listede yemeğin asıl fiatı, kadın müşteriye verileninkinde ise çok daha yüksek fiat yazılı oluyor. Böylece, erkek yemekleri ısmarlarken kadın, kavalyesinin bu cömertliği ile övünüyor. Yalnız bu tatlı hiylede dikkat edilecek mühim bir nokta var: Listeleri yanlış vermemek!

Bir söz

Bu sözü bir erkek evliliğinin on beşinci yılında söylemiştir:

«— Evlilikte aşk iki lâkaydın anlaşmasıdır.»

MiLLETLER GüLüYOR

Şimâl - Cenup

Amerika'da Şimal - Cenup harpleri biteli çok olmuştur, fakat elân Şimalli ve Cenuplular arasında bir gerginlik mevcuttur. Çok mutaassıp bir Cenuplunun kızı aksi gibi Şimalli bir delikanlıya âşık olur ve evlenmeye karar verir. Bütün cesaretini toplayarak bu acı haberi babasına duyurur:

— Babacığım; eğer sana bir Yankee ile evlenmeğe karar verdiğimi söylersem ne dersin?

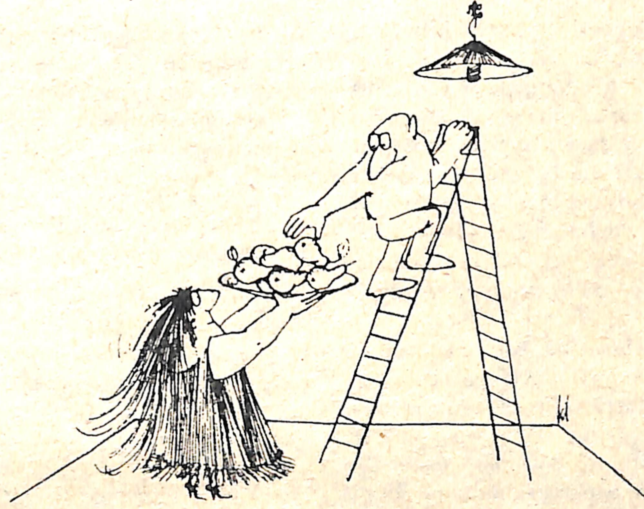
Baba ters ters cevap verdi:

— Ne diyeceğim; bizlere yaptıklarını nihayet burunlarından getirmeğe başlıyoruz neyse. derim.

Hipermetrop

Yaşlı kadıncağızın gözleri yakını iyi göremiyordu. Ziyafette yanına, kendi gibi yaşlı ve çıplak kafalı bir bey oturmuştu. Bir ara kadın peçetesini düşürdü, yaşlı centilmen eğilip aldı ve doğrulurken başı kadıncağızın koluna değdi. O zaman ihtiyar leydi:

— Mersi, dedi; kavun istemem!...

YAZISIZ

KOCAMAN LAFLAR

Derisi müteaddit kereler yüzülen yegâne hayvan insandır.

★

Bir kimsenin ne kadar çok işi olursa olsun, durup ne kadar çok işi olduğundan bahsedecek vakti vardır.

★

Sizi taklit eden bir rakipten korkmayınız; izinizi takip ettiği müddetçe sizi geçemiyecektir.

İade!

Genç bir kadın göz yaşları içinde, silâh satan bir dükkâna girdi; dükkân sahibine:

— Mösyö, dedi; sormayın başıma gelenleri, kocamı bir otomobil çiğnedi...

— Yaaa!... dedi, silâhçı; vah vah, başınız sağ olsun! Yalnız bu olayın benimle ilgisi?...

— Sizinle ilgisi mi? Elbette var Mösyö! Evvelki gün sizden satın almış olduğum tabancayı iadeye geldim.

Tedavi

Burnu iyice kızarmış, aksıran, öksüren bir adam, doktorun muayenehanesine girdi ve:

— Doktor, dedi; beni hatırladınız mı? Altı sene önce fena halde grip olmuştum, beni tedavi etmiştiniz ve vizite ücreti olarak da size tam altı dolar ödemiştim!...

— Eee... dedi, doktor; ne olmuş?

— Ne olacak, yine grip oluyorum..

Akbaba'nın Bilgi Yarışması

Akbaba bu sayısında bir yarışma açıyor. Bu yarışma dört sayı sürecektir. Dört sayı tamamlandıktan sonra, yine dört sayı sürecek yeni bir yarışmaya başlıyacağız.

Bu yarışma, sizleri hem eğlendirecek, hem de unutulmaya yüz tutan bilgilerinizi, görgülerinizi arttıracaktır.

Cevapların, dört sayı tamam olduktan sonra, kuponlarla beraber (Akbaba Dergisi, Yarışma Memurluğuna) gönderilmesi rica olunur.

Dört sayı sonunda, on iki soruya doğru cevap verenler arasında kura çekilecek:

1 — Birinciye 100 lira
2 — İkinciye 50 lira
3 — Üçüncüye 25 lira
4 — Dördüncüden yüzüncüye kadar beşer liralık birer kitap hediye edilecektir.

Sorularımız: 1

BURASI NERESİDİR?

İtalyanın Piza kulesi mi?

Beyazıt kulesi mi?

Galata kulesi mi?

Ne zaman yapılmıştır?

Ne işe yarar?

BU KİTAP KİMİN ESERİDİR?

Şiir midir?

Hikâye midir?

Roman mıdır?

Telif midir? Tercüme midir?

BU KİMDİR?

Bir ressam mı?

Bir aktör mü?

Bir ses san'atkârı mı?

Bir sporcu mu?

Bir şair mi?

Allah yapısı mı, kul yapısı mı?

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 18 —

Çorabı, mendilleri (Abdurrahman Tevfik) ten, pudra, krem, lâvanta gibi tuvalet levazımını (Ahmet Fakukî) den, gömleklik ve donluk surayı (Haşmet) ten aldım.

Bana kumral rastik ve sürme, Ayşe hanıma sarı boya ve düzgün için Mahmutpaşaya çıktık.

Şişmanı dükkânında bulamadım. Bugün mağazaya inmemiş, herhalde, Çiftehavuzlarda gene balığa çıkmış. Çıraklarla pazarlık olmıyacağı için, iç çamaşırlarından bugünlük vazgeçtim.

Tekrar Beyoğluna döndük. Terzi (Efijeni) de pek şık ve en son model bir tuvalet beğendim, elbiseliği bıraktım.

(Kokino) dan bir korse, (Bonmarşe) den beyaz eldiven aldım. Karaköydeki (Corciyadis) ten Ayşe hanımın karamandolu terliğini de unutmadık.

Zar zor on buçuk vapuruna yetişebildik. Yorgunluktan ikimiz de pelteye dönmüştük.

Kanarya, Kadıköyüne inelim de (Kooperatif) bakkalından arap sabunu alalım, diye yalvarmada...

Kadıköyüne çıkalım amma, iskeleden iner inmez arabacı İbrahim edepsizi karşımıza dikilecek, para diye tutturacak...

Gelirken vapurda kimi görsek beğenirsiniz?

Doktor Ali Mehmet beyi...

Gözlerime inanamıyordum. Şaşmış kalmışım. O mu yoksa başka biri mi diye bakıyorum, halbuki ta kendisi...

Doktor Ali Mehmet bey, pek kibar, pek nazik, pek yakışıklı bir erkektir; boy bos, biçim, endam hepsi tamamdır; hülâsa sayılı güzellerdendir.

Sonra, son derece insaniyetli ve vicdanlıdır da...

Kayınvalidemin yanından ilk çıktığım sene, Arnavutköyünde oturmuştuk. Ali Mehmet bey de karşı komşumuzdu, zannederim kolağasıydı; Avrupada tahsilini ikmal edip henüz gelmiş diyorlardı.

O sene, müthiş bir enflüenzaya yakalanarak az kaldı ölüyordum. Ali Mehmet bey, tam 16 gün, akşam ,sabah geldi; gece yarılarına kadar yanımdan ayrılmadı; nabzımı bırakmadı; ilâçlarımı kendi eliyle içirirdi.

Hattâ hiç unutmam, ben iyileştikten sonra, böyle bir Mayıs ayında, bir sabah bize uğramış, (bugün Kâğıthanede, zadegân sınıfına, tarafı şahaneden kuzu ziyafeti var; ben de bulunacağım. Behemehal siz de gelin, eğlenirsiniz) demişti de biz de gidip uzaktan seyretmiştik.

Ali Mehmet bey kaç senedir meydanlarda yoktu. Avrupa'daki jönlerle münasebette bulunuyor diye curnal edilmiş, Erzincan'a mı, Dıyarıbekire mi sürülmüş dedilerdi.

Demek yalanmış; sürgüne gitmiş olsa bir daha İstanbul'a ayak basabilir mi?

Ne dersiniz, Ali Mehmet B. beni görünce tanıyamasın... Ayşe hanım yanımda olmasa kim olduğumu katiyen bilemiyecek...

Kanarya ile karşılaşınca tanıdı; hemen gülümsiyerek ve elindeki gazeteyi siper ederek, başiyle selâm verdi.

Haydarpaşa vapurunda bulunmasına bakılırsa her halde bu cihetlerde oturuyor, fakat acaba ne tarafta?..

Dünyada, Kanarya'dan içi geniş kimse yoktur. (Doktorcuğumu bu vapurda gördük ya, üst tarafı kolay; ne zaman olsa bir daha rastlarız) diyor.

Ali Mehmet bey, o zaman beni almayı çok istemişti. Hattâ Kanarvaya kaç kere açmış, şu işi yapıver diye yalvarmıştı da enişte engel olmuştu.

— Kolağasıya varıp üç odalı eve, iki kap yemeğe razı olduktan sonra bu beyimden daha gençleri, daha güzelleri sayısız. Didon kılıklı herife saplanıp kalmak da eş mâna? diye bizi caydırmıştı.

Malûm a, bizim enişte, kendisine iltifat edene fevkalâde minnettar, yüz vermiyene aşırı derece aleyhtardır.

Doktor acaba hâlâ bekâr mı diye aklıma geldi. Aksi gibi, rütbesine dikkat etmek hatırımdan geçmedi.

Hâlâ Kolağası ise evlenmediği muhakkak.

Ben, genç ve yakışıklı doktorların evli olup olmadıklarını, elbiselerinden anlarım.

Üniformalarında, kaymakam, miralay işaretleri varsa muhakkak bir paşa damadıdırlar.

Ali Mehmet beyin bekâr olması, benim için ayrı bir mesele yakası açacak...

Vapurda, bana o ne bakıştı o...

Kendinden geçmiş, etraftakileri unutmuş, hayatı gidiyor, bayatı kalıyor...

Arnavutköyünde oturduğumuz zamanlar, pek nahif ve solgundum; veremden farksızdım; zayıflıktan yanaklarım çökmüş, ağzım büyümüş, gözlerim kuyuya gitmişti.

Şimdi, o taze olduğuma bin şahit lâzım.

Kanaryanın dediği gibi, nasıl olsa her halde doktora tesadüf edeceğiz. İlk rastlayışımda muhakkak görüşeceğim. Doktorla tanışmağa da mâna vermezler a... Doktor bu; o herkesi herkes onu tanır...

10 Mayıs **

Elbisemin provası için Efijeni'ye indim.

Yalnızdım. Ayşe hanım Üsküdara gidecek evinin aylığına mahsuben 7 meciaiye götürecekti. Ev sahibinin gözünü boyarım, kalan borcu bir müddet daha sallarım diyordu.

Öğle vapurlarında kim olur?.. Vapur bomboş. Yan kamaraya girdim.

Şimendifer yolcuları dolarken, Sümûhi beyin hanımiyle baldızının peşinde, yuvarlana yuvarlana Topaç Molla bey göründü.

İlk işi hanımların yan kamarasına dalmak, yılışık yılışık, (vuslat bahşediniz!) demek olduğundan, çabucak kapının sürgüsünü sürdüm, köşeye geçip büzüldüm.

Tokmağı hayli kurcaladıktan sonra defolup çekildi; sürgüyü açtım. İskeleden kalkar kalkmaz, penceredeki perdeyi iyice kapadım.

Başımı çözüp, pelerini omuzuma alıp, aynanın karşısına geçtim. Evde acele hazırlandığım için saçlarım, topuzum, peçem darma dağınık.

İki dakika geçmeden kapı gene gıcırdadı. Dönüp bakayım ki Ülfet bey...

Başını içeri uzatmış, mütebessim mütebessim: (Kemendi zülfünle esiri zülfüyar oldum) diye mırıldanıp duruyor.

Kamarot geliverecek, bir kimse görüverecek, rezil ve rüsvay olacağım. Hele, o kemsurat biletçi bu vapurda ise seyreyleyin aksiliği...

Bereket versin, Ülfet bey çabuk çekildi. Kamara kapısına biriken kalabalığa: (Kamarot neredesin?.. Helâ ne tarafta?.. Kapısında yazısı yok ki...) diye mazeret göstererek yürüdü gitti.

Köprüye çıkarken, Savni paşanın torunu, enseme sokulmuş:

— Tünele mi teşrif ediliyor, yoksa Eminönüne mi? Size iki kelimecik bir istirhamım var! diye söz ata ata mütemadiyen kolumu dürtüyor, bacak kadar boyuna bakmıyor da çapkınlığa kalkıyor.

Hiç oralı olmayıp yürüyordum. Havyar hanının kapısına kadar arkamdan geldi. Artık tepem atmıştı. Kurtulmanın başka türlü çaresi yok.

Bir dükkânın önünde durdum; camekâna bakar gibi yaparak, usulcacık: (Kuyumcu Hanusta bekliyorum!) dedim...

Zavallıcık öyle bir kaçış kaçıyor ki.

(Devamı var)

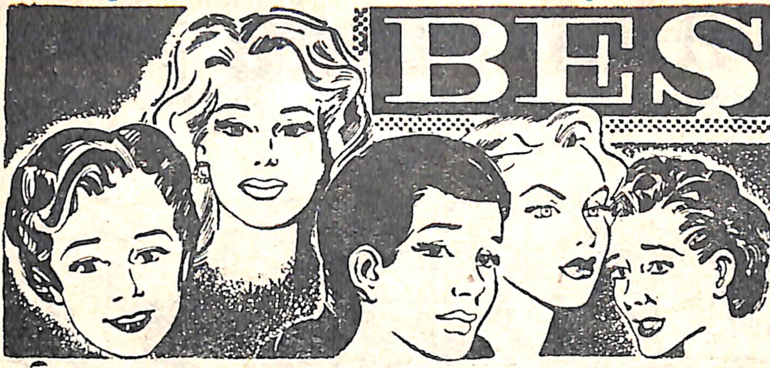
— Seni ıslatmaz karıcığım, bahar yağmuru!

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT EREN

ŞİMDİ DE ATEŞ LÂZIM... NAZİKÇE İSTERSEM, MORİNO, BELKİ VERİR...
5
ALFRED MÜLLER ARABACININ İHTARINA KULAK ASMAYARAK ÇUBUĞUNU TIKA BASA DOLDURDU.
BANA BAK, USTA MORİNO! ÇUBUĞU YAKACAK BİR ATEŞ BULUNUR MU?..
YANIMDA YOK, ŞATODA UNUTMUŞUM... SABAH BİR KÖYE VARACAĞIZ... ORADA YAKARSIN ÇUBUĞUNU!..
MORİNO!.. MÖSYÖ ALFRED MÜLLER'LE LÂTİFEYİ PEK SEVİYORSUN, BARİ BİR ATEŞ VER DE KEYFİ YERİNE GELSİN!..
ALFRED, MORİNO'NUN FIRLATTIĞI KAV TAKIMIYLA ÇUBUĞUNU İYİCE TÜTTÜRDÜKTEN SONRA DERİN BİR UYKUYA DALDI...
HEEEY... N'OLUYORUZ?..
AMAN YARABBİ! MÖSYÖ ALFRED MÜLLER, ARABA NİYE SARSILDI? SAKIN TEKERLEKLERE BİRŞEY OLMASIN?..
ÇÜŞŞŞŞ... DURDURUP BAKAYIM, MATMAZEL!..
MORİNO NE YAPIYOR?..
HEEEY... BU NE UYKUSU BE, KENDİN GEL ADAM!..
NE YAPACAK? HORUL HORUL UYUYOR...
GENE Mİ SEN?.. KÖPEK SÜRÜKLER GİBİ BACAĞIMDAN NE ÇEKİYORSUN BE? BU NE TERBİYESİZLİK?
BANA HA?
YERİNİZE ÇIKINIZ MÖSYÖ ALFRED MÜLLER!..
ARKAYA MI?.. FAKAT ÇUBUĞUMU İÇTİM MATMAZEL, ARTIK SABAHA KADAR BAŞKA İÇMEM!..
GÜZEL AMA, ŞİMDİLİK YERİNİZE ÇIKINIZ!..

DEVAMI VAR

BEŞ GENÇ KIZ

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SÜVEREN

— 35 —

— «Eğer hakikaten istiyorsan,» diye mırıldandı. «Seni bir gece Hayvanat Bahçesine götürürüm.»

Caroline'i apartmanın kapısına götürdükten sonra da, bir an genç kızın elini sıkı sıkı tuttu, fakat kendisini içeri davet edip etmiyeceğini katiyen sormadı. «Bu harikulâde gece için teşekkür ederim,» dedi.

— «Asıl ben sana teşekkür ederim.»

Paul yumruğunu sıkarak, neşeli bir edayla Caroline'in çenesine vurdu. «Unutma... Cumartesi akşamı. Ondan önce de sana telefon ederim.»

Dönerek uzaklaştı.

Genç kız, dairesine çıkarak, içeri girdi, kapıyı kilitledi. Banyoya geçerek ayanada uzun uzun kendini seyretti. Uzun zamandanberi hiç bu kadar güzel olmamıştı. Sonbahar gecesinin nemi saçlarına hafif bir kıvırcıklık vermişti. Ruju hafifçe bozulduğu için dudaklarında şehvetli bir ifade vardı. Güneşten yanık çehresinde iri, mavi gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Neden böyle oluyordu? İnsan neden aldırmadığı gençlerle gezmeğe gittiği zaman güzelleşiveriyordu? Bu haksızlıktı doğrusu. Tevekkeli Paul ondan hoşlanmamıştı, bu gece hakikaten güzelliği üstündeydi. Maamafih, Paul'ün dışarda bir yerde olduğuna, kendisinin ise sağ salim evinde dolaştığına seviniyordu. Genç kıza sanki sıkıntılı bir işi muvaffakıyetle bitirmiş gibi gelmekteydi.

Caroline soyunarak, pijamalarını giydi, yatağı açtı. Sonra lâmbayı söndürmek için elini uzattı... Ve müthiş bir ıstırap ve keder kalbini burkmağa başladı... O anda birine ihtiyacı vardı... Konuşulacak birine. Gregg de neden gelmiyordu? Tabii onun için çok erkendi de ondan. Maamafih, Caroline onunla değil de, başka biriyle konuşmak istediğini de gayet iyi biliyordu. O anda dünyada bir tek kişiyi görmeyi, onunla konuşmağı arzuluyordu... Fakat adama telefon etmek niyetinde değildi? Bunun ne faydası vardı? Kendi kendine, «Uyu,» dedi. «Uyu ve unut. Yarına hiç bir şeyin kalmaz.» Fakat genç kız yattığı takdirde uyuyamıyacağını da biliyordu.

Rehberi almak bile onu biraz ferahlattı. Sahifeleri karıştırarak Mike'in otelini buldu. Numarayı çevirdi. Fakat o anda aklına vaktin Mike için de erken olduğu gelmişti. Herhalde o odasına daha dönmemişti bile. «İnşallah otelde değildir,» diye düşündü. Fakat bir an sonra ise, «İnşallah oradadır... Orada ol, mike,» diye yalvarıyordu.

— «Mike Rice'i rica ediyorum.»

Telefoncu kızın sesi de ne tuhaftı. Sanki herkesten ve bilhassa o anda Mike Rice'dan nefret ediyordu. Caroline uzun müddet bekledi. «Muhakakkak orada değil,» diyordu kendi kendine. «Orada olmadığını biliyorum.

Mike Rice, «Alo,» dedi.

— «Mike!»

— «Caroline?»

— «Evet.»

— «Neredesin Caroline?..»

Genç kız neşeyle, «Evde» dedi. «Nerede olabilirim ki?»

— «Ya...» Sanki sukutu hayale uğramıştı Mike.

— «Nerede olduğumu zannediyordun?»

— «Belki sıkıcı bir partide....» Sesi Caroline'inki kadar sakindi.

— «Hayır. Kokteyl partideydim, sonra orada tanıştığım bir gençle yemeğe gittim. Avukat... İsmi de Paul Landis.»

— Genç adam hoşuna gitti mi bari?» Mike bunu da sakin sakin sormuştu, fakat sesinde saklıyamadığı bir endişe de vardı.

— «İyi bir insan o... Ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi? Ben öyle gençlerden hoşlanmıyorum.»

Mike halden anlar bir ifadeyle, «Tabii,» dedi.

Onun hak vermesi Caroline'de sanki Paul'a karşı haksızlık ediyorlarmış gibi bir his uyandırmıştı. «Fakat hakikaten iyi bir insan.»

— «Kaç yaşında?»

— «Yirmi beş zannederim. Tahmini kolay değil. Yaşı anlaşılmıyan erkeklerden o. Fakat yirmi beş olduğunu sanıyorum.»

— «Seninle yatmağa kalktı mı?»

— «Ne münasebet! Sen de herkesin benimle yatmak istediğini zannediyorsun.»

«— O da şansını denemeğe kalkacaktır.»

Caroline, «Paul böyle bir şey yapmaz,» diye cevap verdi. «O evlenecek tiplerden. Küçük bir ev, iki otomobillik garaj ve iki çocuk...»

Mike, «Sen de işin sonunda bunu istemiyecek misin?» dedi.

«— Evet... Fakat Paul'la değil. Onunla evlenmek istiyeceğimi sanmıyorum.»

«— Neyse, eğlenceli bir gece geçirdiğine memnun oldum.»

«— Mersi.»

«— Artık yatacak mısın?»

«— Evet.» Mike mütereddit bir tavırla sordu. «Yorgun musun?»

Caroline, «Şimdi yorgunum,» diye fısıldadı. «Demin uyuyamadım. Fakat seninle konuştuktan sonra biraz kendime geldim.»

«— Buna memnun oldum.»

«— İyi.»

«— Caroline?»

«— Efendim?»

«— Allah rahatlık versin... İyi uykular.»

«— Allah rahatlık versin, sevgilim. Seni seviyorum.»

«— Ben de seni...» Mike bir an sustu. «Ben de seni seviyorum.»

Telefonu kapayan Caroline kendini yorgun hissediyordu. Fakat bu hoş bir yorgunluktu, artık rahatça uyuyabilecekti.

Ertesi günü işten döndüğü zaman kapısına kırmızı güllerle dolu şeffaf bir kutunun dayanmış olduğunu gördü. İlişik kartta ise, «Sana çikolata lâzım,» yazılıydı. «Fakat güller daha romantik — Paul.»

Caroline çiçekleri vazoya koyup, kartı da altına sıkıştırdı. Paul'un bu hareketine bayıldığından değil tabiî. Sadece genç adam cumartesi akşamı kendisini almağa geldiği zaman bunu görecek ve kartını bütün bir hafta boyunca saklamış olduğuna sevinecekti.

★

11

APRİL

April, «Babanla annenin benden hoşlanmış olmalarına sevindim,» dedi. «Çok korkuyordum.»

Genç kızla Dexter Hudson kulübünün önündeki terasın alçak duvarına oturmuşlardı. Pırıl pırıl bir cumartesi gecesiydi. Saat üç buçuğa gelmiş, balo da sona ermişti. Biraz ileride kulübün ışıklı pencereleri vardı. April oturduğu yerden çiftlerin birbirleriyle vedalaştıklarını, müzisyenlerin âletlerini kutularına yerleştirdiklerini görüyordu. Genç kız sırtına Dexter'in smokin ceketini almıştı. Karanlıkta genç adamın sadece beyaz gömleğini ve sigarasının ateşini seçebiliyordu. Dexter gülünce, April onun bembeyaz dişlerini de farketti. «Senden neden hoşlanmasınlar... Onlar benim bütün sevgililerimden hoşlanırlar. Çünkü ben kızlar hususunda çok zevkliyimdir.»

★

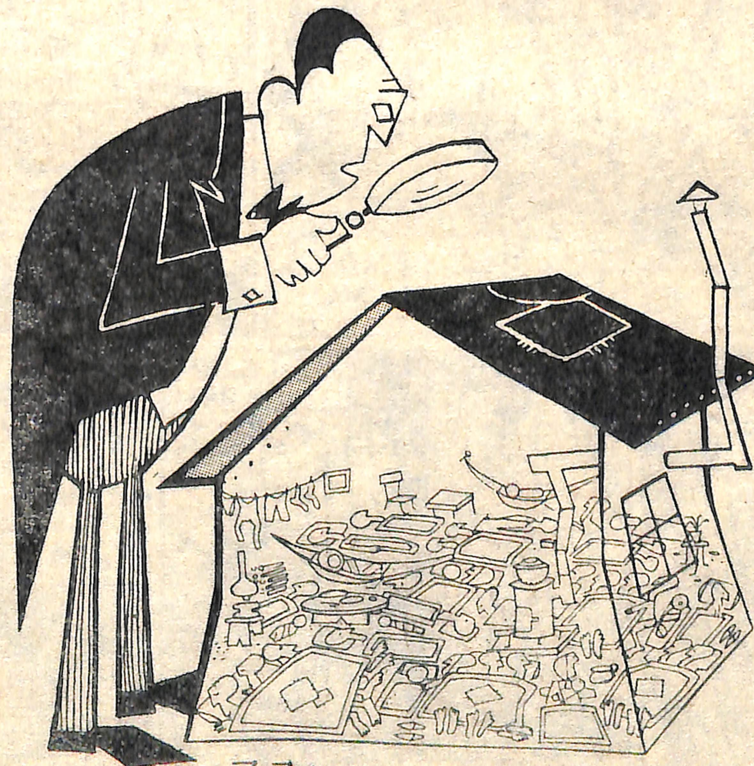
«— Şey... Belki beni beğenmezler diye düşündüm. Çünkü ben senin hakiki sevgilinim. Sonra... Sosyeteden de değilim.»

Dexter, «Sosyete mi?» diye sordu. «Artık sosyeteden olan var mı?»

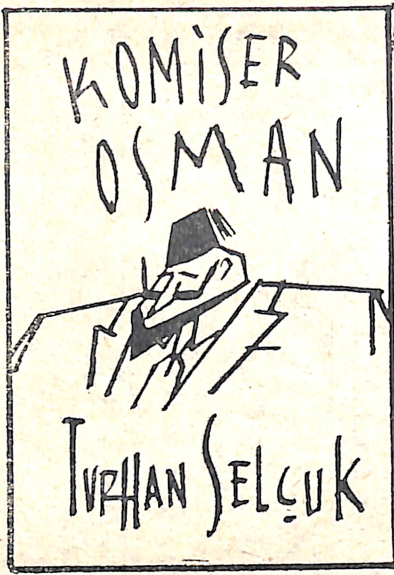
«— Var tabiî. Bunu sen de biliyorsun.»

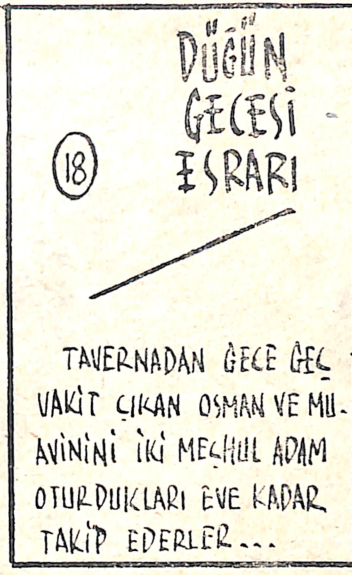
Ayaklarının altında mahzun mahzun çıtırdayan kurumuş yaprakları vardı. April gümüş lâme iskarpinlerinin burnuyla bunları iterek, Colorado'daki evlerinin önündeki ağaçları düşündü... Yavaşça, «Bunlar mevsimin son yaprakları,» dedi. «Bu da sonbaharın son haftası... Ömrümde bu kadar hoş vakit geçirdiğimi hatırlamıyorum.»

(Devamı var)

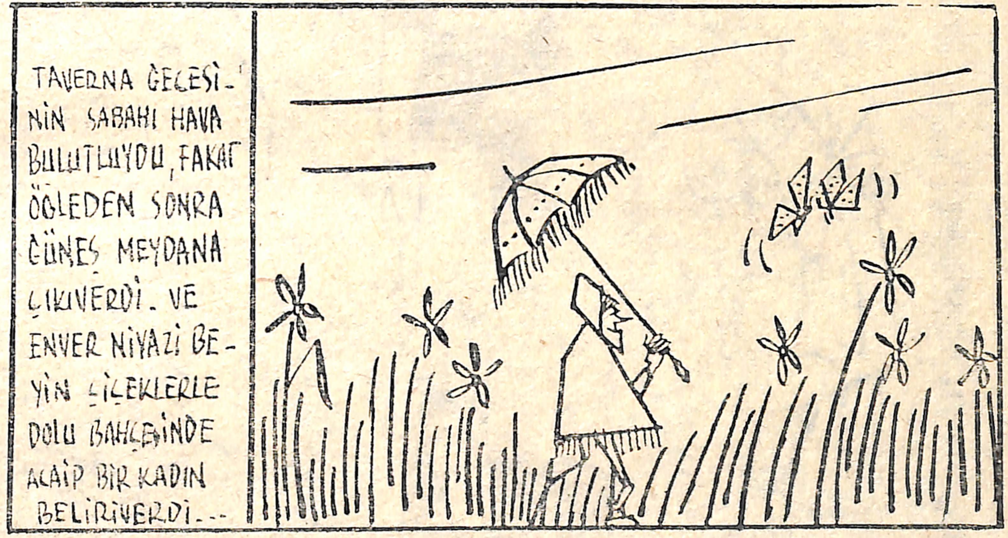
Hükûmet gecekondu işini inceliyor. (Gazeteler)

KOMİSER OSMAN
TURHAN SELÇUK

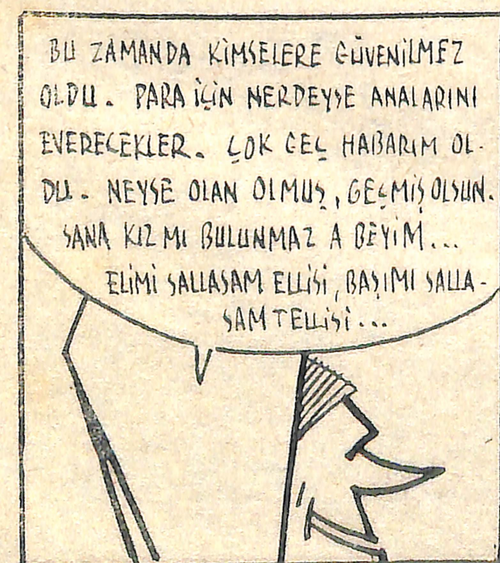

DÜĞÜN GECESİ ESRARI
18
TAVERNADAN GECE GEÇ VAKİT ÇIKAN OSMAN VE MUAVİNİNİ İKİ MEÇHUL ADAM OTURDUKLARI EVE KADAR TAKİP EDERLER...

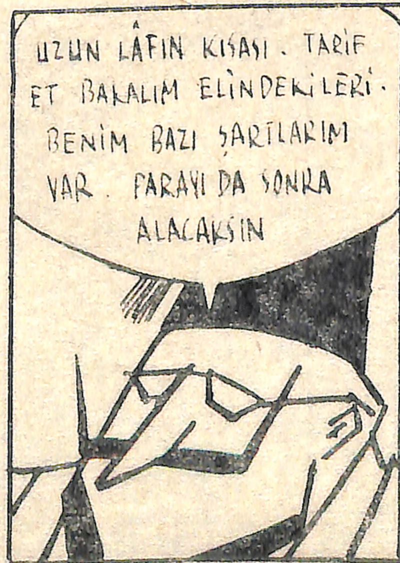

KOMİSERİM, DAHA NE KADAR TEBDİL GEZİP, DEĞİŞİK İSİM KULLANACAĞIZ?..
HENÜZ ERKEN FETTULLAH. BİRKAÇ GÜN DAHA SABREDELİM.

FEHİME HANIMIN, AİLESİ FERTLERİ DE KENDİ GİBİYSE, MESELE ÇIKARMAK İÇİN GELEBİLİRLER.

TAVERNA GECESİNİN SABAHI HAVA BULUTLUYDU, FAKAT ÖĞLEDEN SONRA GÜNEŞ MEYDANA ÇIKIVERDİ. VE ENVER NİYAZİ BEYİN ÇİÇEKLERLE DOLU BAHÇESİNDE ACAİP BİR KADIN BELİRİVERDİ...

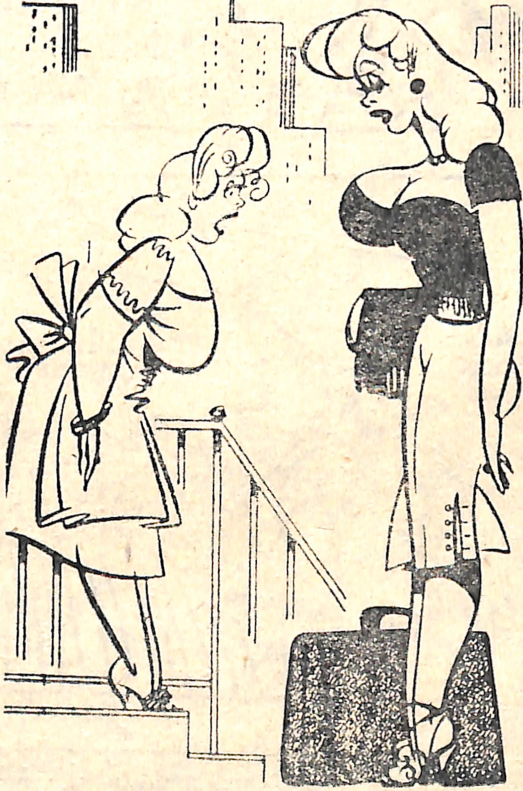

BÜYÜK BAHÇEYİ ÇAKILLI PATİKAYI TAKİP EDEREK KAT ETTİ. KAPININ TOKMAĞINI BİRKAÇ KERE HIZLI HIZLI VURDU
KADIKÖYLÜ ENVER NİYAZİ BEYFENDİ BURADA MI OTURUYOR?.
İÇERDE. BEN KATİBİYİM...
BENİM ADIM BAHRİYE BEYFENDİCİĞİM. İŞİTTİM BAŞÇAĞIZINIZA GELENLERİ DE BİR SOLUKTA YETİŞTİM.

BU ZAMANDA KİMSELERE GÜVENİLMEZ OLDU. PARA İÇİN NERDEYSE ANALARINI EVERECEKLER. ÇOK GEÇ HABARIM OLDU. NEYSE OLAN OLMUŞ, GEÇMİŞ OLSUN. SANA KIZ MI BULUNMAZ A BEYİM... ELİMİ SALLASAM ELLİSİ, BAŞIMI SALLASAM TELLİSİ...

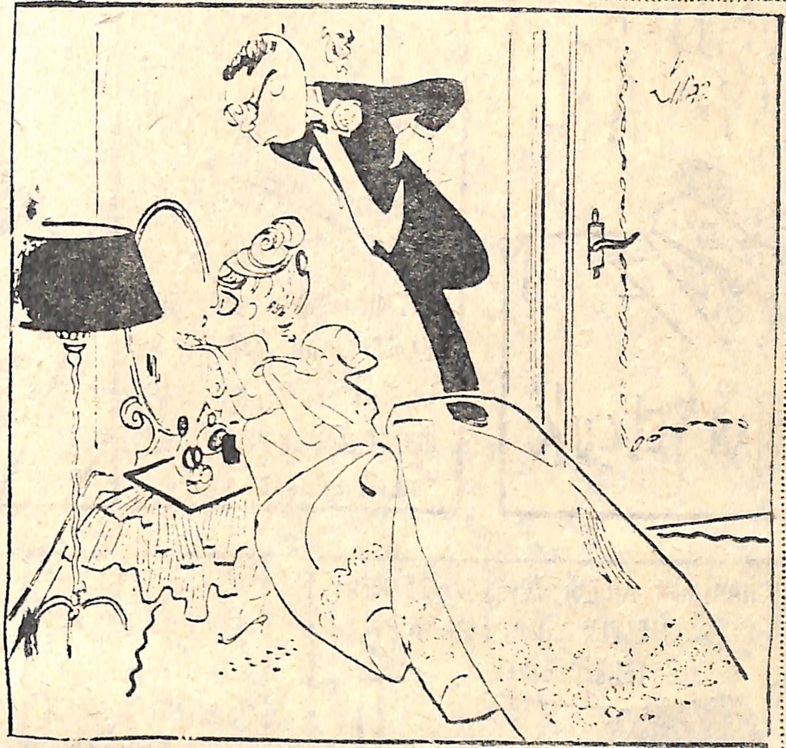

UZUN LÂFIN KISASI. TARİF ET BAKALIM ELİNDEKİLERİ. BENİM BAZI ŞARTLARIM VAR. PARAYI DA SONRA ALACAKSIN

KOMİSER BOHÇACI BAHRİYE İLE UZUN UZUN KONUŞUR. GÖZLERİ GİTTİKÇE PARLAMAKTADIR. KADINI UĞURLARKEN DE SEVİNÇTEN ELLERİNİ OĞUŞTURUR.
EH İŞİMİZ İŞ BU SEFER FETTULLAH. ŞANSIMIZ DÖNDÜ.
KOMSERİM, NE DİYECEĞİMİ ŞAŞIRDIM!. DAHA YENİ...
DEVAMI VAR

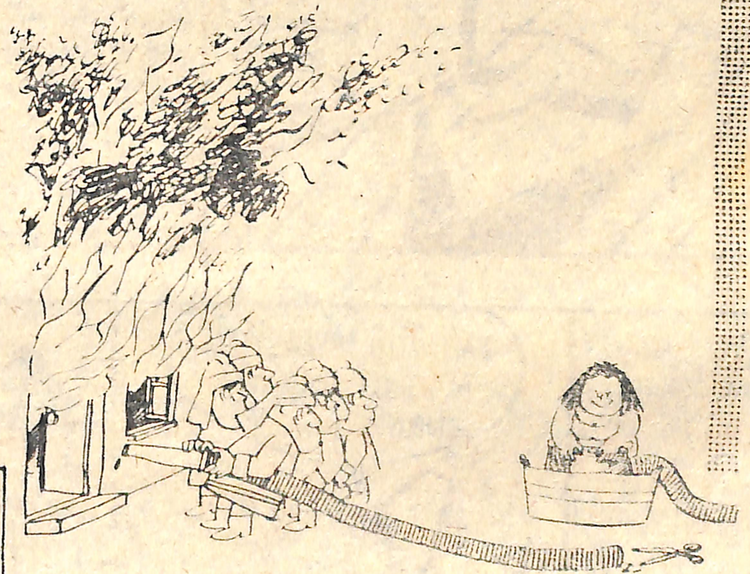
dünya karikatürleri

—ODAMIZ VAR! VAR AMA, ÇOK KÜÇÜK.. SIĞABİLECEĞİNİZİ SANMIYORUM!

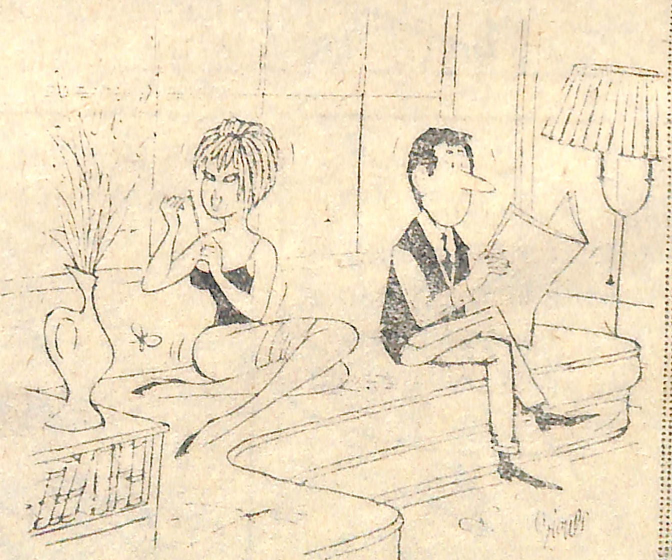
—ALIŞAMADIM GİTTİ... HÂLÂ İLK GELİN OLUŞUM KADAR HEYECANLIYIM!..

YAZISIZ

—BİR KADEH DAHA... VALLAHİ BENİ KIRK YIL EVVELKİ GİBİ GÖRECEKSİN!

—SANA DOĞUM GÜNÜNDE BİR BOYUNBAĞI ALMAK İSTİYORUM.. BİN LİRAN VAR MI?

1962 de en az

5 MİLYON Lira
Değerinde

50

APARTMAN
DAİRESİ

ayrıca

2.600.000
liralık
çeşitli para
ikramiyeleri

117

YAPI ve KREDİ
BANKASI

Reklâmcılık - 1279 - 54

Akbaba

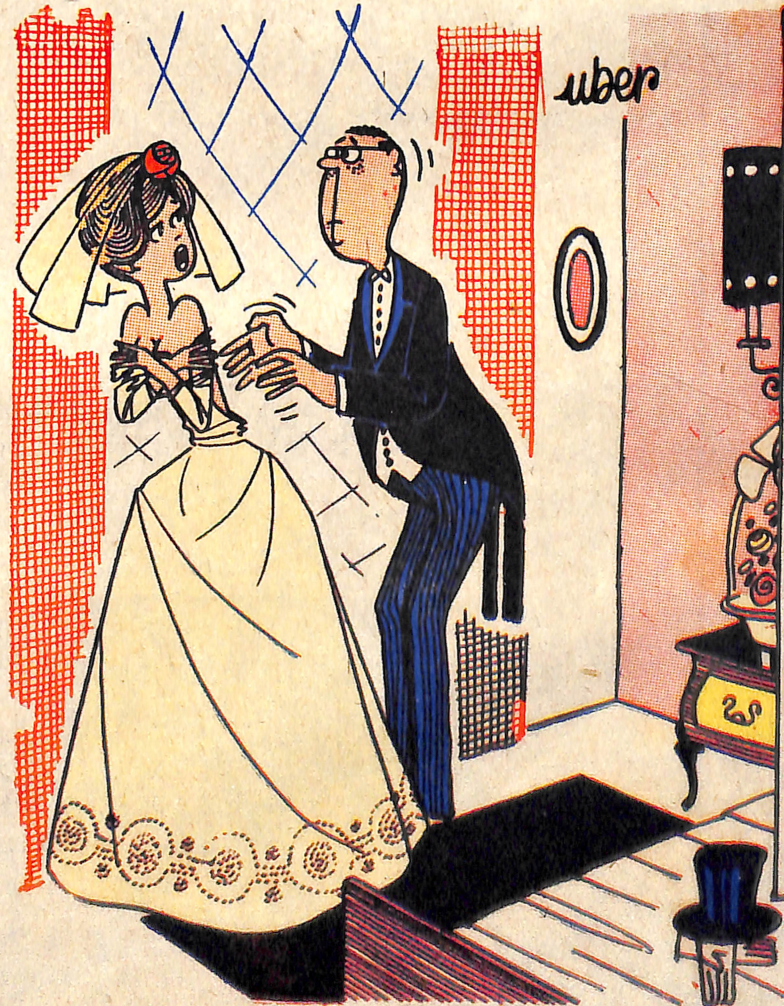
–BU MU YATINIZ ?
–EVET SEVGİLİM, BİZİM ESKİ ZENGİNLERDEN OLDUĞUMUZU BİLİYORSUNUZ !

–NİŞANLIM... SON AFRİKA SEYAHATİMDE TANIŞTIK !

–İLHAM PERİSİ BU GECE ŞAİRİNİ YALNIZ MI BIRAKIYOR ?

–YAVAŞ, YAVAŞ... HER GELİN OLUŞTA YENİ BİR ELBİSE YAPTIRACAK DEĞİLİM !